

**Vai Pļaviņu novada pašvaldības rīcība,
nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un
ar kapsētu izmantošanu saistītos
pakalpojumus, ir likumīga un lietderīga?**

Rīga 2018

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Revīzijas ziņojums

Vai Pļaviņu novada pašvaldības rīcība, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistītos pakalpojumus, ir likumīga un lietderīga?

2018.gada 7.februārī

Likumības un lietderības revīzija “Vai pašvaldību rīcība, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistītos pakalpojumus, ir likumīga un lietderīga?”

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Piektā revīzijas departamenta 2017.gada 2.janvāra revīzijas uzdevumu Nr.2.4.1–1/2017

Vāka noformējumā izmantota fotogrāfija no Valsts kontroles revidentu arhīva

Cienījamais lasītāj!

Pašvaldības paveikto kapsētu apsaimniekošanas jomā iedzīvotāji novērtē, kad saskaras ar nepieciešamību apbedīt piederīgos vai tuviniekus un apkopjot viņu kapu vietas.

Pirmajā gadījumā iedzīvotāji sagaida saprotamus un ērti pieejamus pakalpojumus un skaidru maksājumu veikšanas kārtību, lai skumju brīdī netiktu apgrūtināti ar sarežģītām birokrātiskām procedūrām. Savukārt rūpēs par tuvinieku atdusas vietām iedzīvotājiem ir būtiski, cik labi iekārtota ir kapsētu infrastruktūra – vai ir sakopti celiņi, uzstādīti soliņi, ierīkotas ūdens ņemšanas vietas, pieejamas atkritumu urnas un nodrošināts viss cits nepieciešamais.

Revīzijā mēs rūpīgi izvērtējam visas šīs lietas, vienlaikus pievēršot uzmanību, vai informācija gan par obligāti veicamajiem maksājumiem, gan par pakalpojumiem un to saņemšanas kārtību, gan par apbedīto personu reģistriem, kas ļautu nepieciešamības gadījumā atrast savu piederīgo vai tuvinieku, ir pieejama iedzīvotājiem.

Informācijas pieejamībā būtiski ir ņemt vērā iedzīvotāju dažādās vajadzības un paradumus. Ja vieniem informāciju ērtāk ir iegūt pašvaldības mājas lapā internetā, tad citi šo informāciju vēlas saņemt pie kapu pārziņiem vai kapos izvietotajos informatīvajos stendos.

Tā kā kapsētu izveide ir saistīta ar ievērojamām investīcijām, tad ir svarīgi par to domāt savlaicīgi un plānot ilgtermiņā. Tāpēc mēs izvērtējam arī pašvaldības plānos paredzētās darbības kapsētu turpmākai attīstībai.

Pļaviņu novada pašvaldība ir izveidojusi apmeklētājiem ērtu kapsētu infrastruktūru,

ieskaitot apbedījumu kartēšanu un uzskaiti, nodrošinājusi informācijas pieejamību stendos pie kapsētām, savukārt nepieciešams pilnveidot pakalpojumu uzskaites un uzraudzības sistēmu.

Pateicamies Pļaviņu novada pašvaldības vadībai un darbiniekiem par sadarbību, sniedzot revīzijas veikšanai nepieciešamo informāciju un paskaidrojumus, kā arī sniedzot viedokli par kapsētu apsaimniekošanas jomas tālāko attīstību valstī kopumā!

Revīzijas laikā izveidojusies konstruktīvā sadarbība dod mums pārliecību, ka nepieciešamie pilnveidojumi kapsētu pārvaldības un apsaimniekošanas jomā Pļaviņu novadā tiks pilnvērtīgi ieviesti.

Ar cieņu
departamenta direktors

Edgars Korčagins

Saturs

Kopsavilkums	5
Motivācija	5
Galvenie secinājumi	6
Būtiskākie ieteikumi.....	8
Ziņojuma struktūra	8
Situācijas apraksts	10
Pašvaldības apraksts	12
1. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem iespēju cieņpilni apbedīt aizgājēju, noorganizējot skaidru, vienkāršu procesu un ar to saistīto informāciju, kā arī ir nodrošinājusi kapsētu izmantošanai ērtu un pieejamu vidi?	14
1.1. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem pilnīgu un precīzu informāciju par tās pārziņā esošās kapsētu infrastruktūras izmantošanu?	15
1.2. Vai Pašvaldība ir izveidojusi tādu apbedījumu vietu un apbedīšanas uzskaites sistēmu, kas ļauj pamatot Pašvaldības pieņemtos lēmumus kapsētu infrastruktūras paplašināšanā, kā arī nodrošina kvalitatīvu pakalpojumu?	17
Apbedījumu reģistrācija	17
Kapavietu uzskaitē, nekoptu kapavietu apsekošana	19
Kapsētās veikto darbību uzraudzība	20
1.3. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem kapsētu izmantošanai ērtu un pieejamu vidi?.....	21
2. Vai Pašvaldībā izveidotā attīstības plānošanas un budžeta sistēma atbilst labai pārvaldībai un ļauj pamatot Pašvaldības finanšu resursu izlietojumu iedzīvotājiem prioritārām vajadzībām?	23
2.1. Vai Pašvaldībā ir noteikti konkrēti mērķi un uzdevumi, kas ir saistīti ar kapsētu infrastruktūras attīstību un kapsētu apsaimniekošanu?.....	23

Prioritāšu definēšana attīstības plānošanas dokumentos	24
Mērķu sasniegšanas uzraudzība.....	25
2.2. Vai budžeta plānošana Pašvaldībā tiek sasaistīta ar Pašvaldības attīstības mērķiem un uzdevumiem?	27
Alternatīvo risinājumu analīze.....	28
Budžeta plānošana	28
3. Vai Pašvaldības rīcība ar finanšu līdzekļiem, nodrošinot kapsētu darbību un uzturēšanu, ir ekonomiski pamatota?	30
Izdevumi kapsētu infrastruktūras attīstībai	30
Maksas pakalpojumu cenu noteikšana.....	31
Kapsētu apsaimniekošanas maksas pakalpojumu uzskaitē.....	32
Pašvaldības viedoklis	34
Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes.....	36
Termini un skaidrojumi	43
1.pielikums	44
Atsauces.....	46

Kopsavilkums

Motivācija

Ik dienu Latvijas kapsētās tiek apbedīti vidēji 78 mirušie. Lielākā daļa no vairāk nekā 1700 kapsētām ir pašvaldību pārziņā, taču liela daļa kapsētu pieder arī baznīcu draudzēm.

Kapsētu izveide un uzturēšana ir uzdots pašvaldībām, taču valstiskā līmenī nav reglamentēta, tāpēc pašvaldības pēc savas izpratnes saistošajos noteikumos reglamentē kapsētu izmantošanu un kapavietu iegūšanu, kā arī nosaka ar to saistītus maksājumus. Vienlaikus pašvaldības ar savu institūciju starpniecību iesaistās apbedīšanas tirgū, piedāvājot dažādus maksas pakalpojumus, tajā skaitā kapa rakšanu, inventāra nomu u.tml.

Ņemot vērā lielo pašvaldību skaitu valstī un to atšķirīgo rīcību ar kapsētu apsaimniekošanu saistīto jautājumu risināšanā, situācija var būtiski atšķirties pat blakus esošās pašvaldībās. Tādējādi piederīgajiem var būt sarežģīti iegūt tiem nepieciešamo ar kapavietas iegūšanu un apbedīšanu saistīto informāciju paaugstināta stresa apstākļos.

Revīzija tika veikta, lai izvērtētu, vai iedzīvotāji var pilnvērtīgi un viņiem ērtā veidā saņemt piederīgo apbedīšanai nepieciešamo informāciju un pakalpojumus, un lai apzinātu pašvaldību rīcību kapsētu izveidošanas un apsaimniekošanas jautājumu risināšanā, izvērtētu tās atbilstību normatīvajiem aktiem, kā arī novērtētu pašvaldību veikto darbību un tām izlietoto līdzekļu izmantošanas efektivitāti.

Revīzijas rezultātā paredzēts apkopot pašvaldību pozitīvo pieredzi un raksturot aizgājēja cieņpilnai apbedīšanai nepieciešamo darbību kopumu, tajā skaitā, vienkāršojot un uzlabojot iedzīvotājiem nepieciešamās informācijas iegūšanu.

Revīzijā kopumā tika vērtēta pašvaldību pārziņā esošo kapsētu izmantošana un apsaimniekošana, tajā skaitā kapsētu teritorijas un infrastruktūras attīstības plānošana un īstenošana, informācijas pieejamība, jomas darbības organizēšana un finansēšana, kā arī uzraudzība un kontrole.

Tika sagatavots informatīvs ziņojums, kurā norādīti būtiskākie konstatējumi, secinājumi, salīdzināta situācija pašvaldībās, tajā skaitā apzinot informāciju par jomas reglamentējumu un

Revīzija ir veikta, lai sekmētu Pašvaldības pārziņā esošo kapsētu efektīvu pārvaldīšanu nolūkā nodrošināt aizgājēja cieņpilnai apbedīšanai nepieciešamo.

noteiktajiem obligātajiem maksājumiem visās 119 pašvaldībās, kā arī pausts Valsts kontroles viedoklis par situāciju valstī kopumā.

Savukārt katrai no izlasē iekļautajām 11 pašvaldībām tika sagatavots atsevišķs ziņojums par kapsētu jomas apsaimniekošanu un attīstību, raksturojot un novērtējot katras pašvaldības darbību atbilstību normatīvajiem aktiem un lietderības aspektiem.

Lai sniegtu pilnīgu ieskatu kapsētu jomas organizācijas un finansēšanas modeļos, revīzijas izlasē tika iekļautas pašvaldības no visiem Latvijas novadiem ar atšķirīgu iedzīvotāju skaitu un sastāvu, atšķirīgu budžetu un administratīvi-teritoriālo raksturojumu, kas ļāva aptvert dažādas reliģiskās konfesijas, tradīcijas, kā arī vērtēt atšķirīgus apsaimniekošanas modeļus, finanšu ietekmi uz jomas pakalpojumu nodrošinājumu.

Lai nodrošinātu revidentu secinājumu pārskatāmību, katras nodaļas sākumā norādīts viens vai vairāki vērtētie Pašvaldības darbības rādītāji un sniegts novērtējums, izmantojot luksofora principu: zaļš – vērtējamais aspekts ir sakārtots, dzeltens – ir nepieciešami precizējumi, papildinājumi, sarkans – konstatētas būtiskas neatbilstības, problēmas. Vērtējuma kopsavilkums attēlots sadaļas “Galvenie secinājumi” beigās.

Galvenie secinājumi

Pašvaldība veic ikdienas kapsētu uzturēšanas un apsaimniekošanas darbības, lai nodrošinātu iedzīvotājiem visu nepieciešamo mirušo tuvinieku cieņpilnai apbedīšanai, tomēr ne viss ir īstenots atbilstoši labai pārvaldībai un ir iespējami pilnveidojumi:

- ☺ Pašvaldība ir izstrādājusi kapsētu jomu reglamentējošus saistošos noteikumus, kā arī ir definējusi maksas pakalpojumus un noteikusi to cenas, tomēr informācija Pašvaldības tīmekļa vietnē ir nepilnīga un grūti atrodamā;
- ☺ ir izstrādāti Pašvaldības pārziņā esošo kapsētu plāni, kuros attēloti veiktie apbedījumi, tomēr plāni nav topogrāfiski precīzi – tas neļauj ātri atrast konkrētu kapavietu –, turklāt kapsētu plāni nav digitalizēti, tādējādi nav nodrošināta informācijas par apbedījumiem un apbedītajiem publicitāte;
- ☺ lai gan visās kapsētās tiek kārtotas kapu grāmatas, saistošie noteikumi neparedz reģistrējamo datu apjomu, līdz ar to katrā kapsētā tiek reģistrēta atšķirīga informācija par apbedīto.

Ņemot vērā minēto, iedzīvotājiem var rasties problēmas informācijas iegūšanā par senāk mirušiem tuviniekiem un to apbedījumu vietām.

Lai gan 2016.gadā ir izstrādāta metodika izmaksu uzskaitē un pašizmaksas noteikšanai, tomēr pretēji metodikā noteiktajam Pašvaldības definēto ar kapsētu izmantošanu saistīto maksas pakalpojumu izmaksu kalkulācija nav veikta – cenas ir noteiktas nevis atbilstoši to faktiskajām izmaksām, bet gan, ņemot vērā kaimiņu novados noteiktās pakalpojumu cenas un iedzīvotāju pirktspēju.

Pašvaldība pastāvīgi īsteno dažādus projektus, lai pilnveidotu kapsētu infrastruktūru, tomēr ne visi kapsētu labiekārtošanas darbi notiek strikti saskaņā ar attīstības plānošanas dokumentos izvirzītajām prioritātēm, noteiktajiem rīcības virzieniem, uzdevumiem, bet gan saskaņā ar kārtējā gada budžeta iespējām, tādējādi netiek nodrošināta sasaiste starp attīstības plānošanu un budžetu, turklāt nav noteikti konkrēti un izmērāmi veicamo darbību rezultāta rādītāji un to salīdzināmas vērtības, kas neļauj novērtēt Pašvaldības sasniegtā atbilstību iepriekš plānotajam, respektīvi, pārliecināties par veikto darbību atbilstību iedzīvotāju prioritārajām vajadzībām.

Apkopojot secinājumus, sniedzam Valsts kontroles revidentu vērtējumu par mūsu izvirzīto cieņpilnas apbedīšanas nodrošināšanas priekšnosacījumu izpildi Pašvaldībā, darbību atbilstību normatīvajiem aktiem, kā arī izveidotajām kontrolēm (*skatīt 1.attēlu*).

Pašvaldības darbības rādītājs	Sakārtots	Nepieciešami pilnveidojumi	Būtiskas problēmas
Nodrošinājums ar informāciju par būtiskajiem jautājumiem		●	
Kapavietas iegūšanas nosacījumi un procesa vienkāršums	●		
Ar apbedīšanu saistīto pakalpojumu organizēšana		●	
Infrastruktūras nodrošinājums, kapsētu labiekārtojums	●		
Atbilstība normatīvo aktu prasībām		●	
Pašvaldības izveidotā kontroles sistēma		●	

1.attēls. Pašvaldības darbību vērtējums.

Būtiskākie ieteikumi

Pamatojoties uz revīzijā konstatēto un mūsu secinājumiem, Pašvaldībai tika sniegti četri ieteikumi, kurus ieviešot:

- ☑ tiks veiktas darbības, lai uzlabotu iedzīvotājiem būtiskās ar kapsētu izmantošanu saistītās informācijas pieejamību;
- ☑ tiks veiktas darbības, lai nodrošinātu labāku pakalpojumu pieejamību klientam;
- ☑ tiks īstenoti pasākumi, lai pilnveidotu Pašvaldības attīstības un budžeta plānošanu;
- ☑ tiks veiktas darbības, lai uzlabotu Pašvaldībā ieviestās kontroles.

Ziņojuma struktūra

Informācija ziņojumā izklāstīta šādā secībā:

- ☑ īss kapsētu apsaimniekošanas situācijas apraksts;
- ☑ Pašvaldības īss raksturojums;
- ☑ revīzijas secinājumi, konstatējumi un ieteikumi, sadalot tos trīs būtiskās nodaļās; katras nodaļas ievadā ir sniegts Valsts kontroles viedoklis, secinot būtiskāko un to tālāk nodaļā pamatojot ar revīzijas konstatējumiem;
- ☑ revidējamās vienības iesniegtais viedoklis par veikto revīziju;
- ☑ revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes (mērķis, juridiskais pamatojums, atbildība, apjoms, ierobežojumi).

Ziņojuma pirmajā nodaļā ir izvērtēta iedzīvotājiem būtiskās informācijas par Pašvaldības kapsētu izmantošanu pieejamība, raksturota Pašvaldības izveidotā apbedījumu vietu un apbedīšanas uzskaites sistēma, kā arī novērtēta kapsētu pieejamība un labiekārtojums.

Ziņojuma otrajā nodaļā ir analizēta Pašvaldības attīstības un budžeta plānošanas sasaiste, izvērtējot, vai līdzekļi kapsētu infrastruktūrā tiek investēti saskaņā ar definētajām prioritātēm un aktuālajām vajadzībām.

Trešajā nodaļā ir analizēts rīcības ar Pašvaldības līdzekļiem pamatojums – vērtēts, vai Pašvaldība tās kapsētu infrastruktūru

Kopsavilkums

Situācijas apraksts

Pašvaldības apraksts

Secinājums

Pamatojums

Ieteikums

Pašvaldības viedoklis

Revīzijas raksturojums

izmanto efektīvi, vai gūst un precīzi uzskaita visus paredzētos ieņēmumus, kontrolē izmaksu pamatotību.

Revīzijas ziņojumā ietverts revidējamās vienības iesniegtais viedoklis par veikto revīziju.

Sadaļā “Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes” ietverta informācija par revīzijas veikšanas mērķi, juridisko pamatojumu, atbildību, apjomu, ierobežojumiem, kā arī norādīti vērtēšanas kritēriji un sniegts to izpildes kopsavilkums.

Situācijas apraksts

Kapsētu izveidošanas un uzturēšanas un ar to cieši saistītās mirušo kremācijas un apbedīšanas pakalpojumu sniegšanu likumā “Par pašvaldībām” noteiktās¹ autonomās funkcijas “gādāt par kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošanu un uzturēšanu” īstenošanai Latvijā reglamentē MK noteikumi², kā arī likumā noteiktā kārtībā³ izdoti pašvaldību saistošie noteikumi pretēji mūsu kaimiņvalstīm, kur ir pieņemti jomu reglamentējoši likumi⁴.

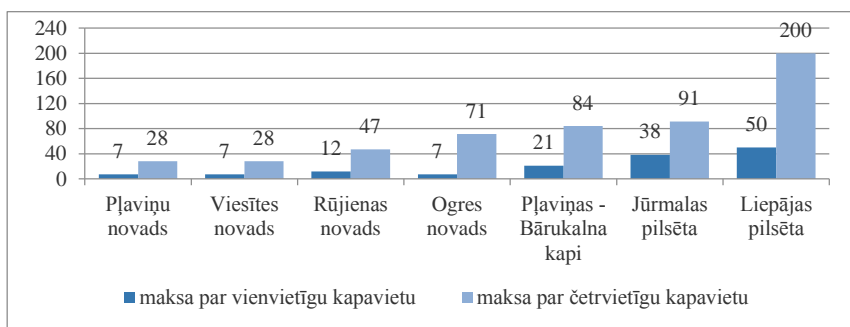
Kapsētu apsaimniekošanas un izmantošanas noteikumi ir izstrādāti 91 pašvaldībā. Tajos ietverts ļoti atšķirīgs jautājumu loks, kā arī konkrētas normas reglamentētas dažādi.

Pašvaldības arī atšķirīgi attiecas pret dažādu maksājumu noteikšanu par to pārziņā esošo kapsētu uzturēšanu un apsaimniekošanu, tomēr viens vai vairāki ar kapsētu izmantošanu saistīti obligāti veicamie maksājumi ir noteikti 80 pašvaldībās. To piemēri attēloti 1.pielikumā.

Piemēram, Jūrmalas pašvaldībā ir noteikti⁵ divi obligāti veicami maksājumi: maksa par kapavietas piešķiršanu⁶ un kapavietas nomas maksa. Savukārt Dobeles novadā papildus jaunas kapavietas iegādes maksai ir noteikti⁷ vēl arī maksājumi par jaunas kapavietas ierādīšanu un iemērīšanu, par nomas līguma slēgšanu un ar apbedīšanu saistīto dokumentu noformēšanu.

Noteiktie maksājumi variē ļoti lielā amplitūdā, piemēram:

- ☑ revīzijas izlasē iekļautajās pašvaldībās maksa par kapavietas ierādīšanu ir noteikta no 7,00 euro līdz 50,00 euro par vienvietīgu kapavietu un no 28,00 euro līdz 200,00 euro par četrvietīgu kapavietu (skatīt 2.attēlu), savukārt citu administratīvo teritoriju pašvaldībās tā ir noteikta pat 578,51 euro par vienvietīgu kapavietu⁸ un 874,71 euro par četrvietīgu kapavietu⁹;

2.attēls. Kapavietas ierādīšanas maksa revīzijas izlasē iekļauto pašvaldību kapsētās¹⁰, euro.

- ☑ sešās pašvaldībās¹¹ noteiktā nomas maksa par kapavietu gadā ir no 1,42 *euro* līdz 4,15 *euro* par vienvietīgu kapavietu.

Arī Pļaviņu novada kapsētās noteiktā obligāti veicamā maksa par kapavietas iegūšanu ir atšķirīga: maksa par vienvietīgas kapavietas ierādīšanu Pļaviņu novada kapsētās ir noteikta¹² 7,00 *euro* apmērā, izņemot Bārukalna kapsētu Pļaviņās, kur samaksa ir noteikta trīs reizes augstāka, tas ir, 28,00 *euro* par vienas vietas ierādīšanu kapsētā. Par katru nākamo vietu samaksa tiek palielināta par 7,00 *euro* (Bārukalna kapos – par 21,00 *euro*).

Līdztekus pašvaldību noteiktajiem obligāti veicamajiem maksājumiem par kapavietas iegūšanu piederīgie var izvēlēties arī citus pašvaldību vai komercsabiedrību piedāvātus maksas pakalpojumus, lai pienācīgi atvadītos no mirušā tuvinieka, piemēram, kapličas nomu atvadu ceremonijai, mirušā uzglabāšanai līdz ceremonijai, kapavietas noformēšanu pirms ceremonijas un sakopšanu pēc apbedīšanas u.tml.

Atšķirīga ir arī pašvaldību tīmekļa vietnēs izvietotā informācija par kapsētu apsaimniekošanu un izmantošanu – saistošie noteikumi, maksas pakalpojumu apraksti, cenrāži ir izvietoti dažādās tīmekļa vietņu sadaļās, un ir nepieciešams ilgs laiks informācijas atrašanai.

Esošā krasi atšķirīgā situācija dažādos novados – kapsētu jomas reglamentējuma esamība, maksājumu veidi, to apmērs, samaksas kārtība, pieejamās informācijas apjoms, tās atrašanai patērējams laiks – liedz piederīgajam ātri iegūt pilnīgu un salīdzināmu informāciju, kas nepieciešama saistībā ar mirušā radnieka apbedīšanas vietas izvēli, iegūšanu un apbedīšanu.

Valsts kontroles ieskatā pašvaldībai jānodrošina, lai ikviens iedzīvotājs, saskaroties ar nepieciešamību apbedīt piederīgo, to var izdarīt cieņpilni, pēc saviem ieskatiem, vēlmēm un iespējām izvēloties nepieciešamos pakalpojumus. Tam ir nepieciešami šādi priekšnosacījumi:

- ☑ precīza, pilnīga un dažādām mērķauditorijām viegli un ātri atrodamā informācija par jautājumiem, kas saistīti ar apbedīšanu un kapsētu izmantošanu;
- ☑ pieejama kapavieta, ietverot skaidrus tās iegūšanas nosacījumus un vienkāršu procedūru;
- ☑ pieejams un saprotams piedāvāto ar kapsētu izmantošanu un apbedīšanu saistīto pakalpojumu klāsts par samērīgu, objektīvi pamatotu samaksu (cenrāži), kā arī apraksts un saņemšanas kārtība, ieskaitot pakalpojuma saņemšanai nepieciešamos dokumentus;

- ☑ attīstīta kapsētu infrastruktūra, ieskaitot izvadīšanas būves (tajā skaitā kapličas), labiekārtojumu¹³ un uzskaites sistēmu, kam jānodrošina iedzīvotājiem ātri un ērti iegūstama informācija par Latvijas kapsētās apbedītajiem, kā arī kapavieta pieejamību.

Ņemot vērā minēto, revīzijā tika izvērtēts:

- ☑ kā Pašvaldība plāno un īsteno kapsētu infrastruktūras attīstību un ikdienas uzturēšanu;
- ☑ vai un kā reglamentēta kapsētu izmantošana, tajā skaitā, vai ir noteikti ar kapsētu izmantošanu saistīti maksājumi;
- ☑ kā iedzīvotājiem iespējams iegūt informāciju par kapavieta iegūšanu un apbedīšanas procesa organizāciju Pašvaldības kapsētās;
- ☑ vai un kā tiek uzskaitītas un kartētas apbedījumiem pieejamās vietas kapsētās un veiktie apbedījumi;
- ☑ kā Pašvaldībā organizēta kapsētu apsaimniekošanai atvēlēto finanšu vadība.

Tāpat tika vērtēta likumības aspektu ievērošana, tajā skaitā:

- ☑ vai kapsētu attīstības plānošana Pašvaldībā notiek atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam un tā ir saskaņota ar budžeta plānošanu;
- ☑ vai ir nodrošināta normatīvajiem aktiem atbilstoša finanšu uzskaites un kontroles sistēma;
- ☑ vai netiek sniegti ar pašvaldību funkciju izpildi nesaistīti pakalpojumi.

Pašvaldības apraksts

Pļaviņu novadā, kura platība¹⁴ ir 374,97 km², 2017.gada sākumā bija 5537 iedzīvotāji¹⁵. Lai arī valstī ir daudz pēc iedzīvotāju skaita mazāku novadu, arī Pļaviņu novada iedzīvotāju skaits nav vērtējams kā liels, ņemot vērā likumā¹⁶ noteikto novada izveidošanas kritēriju – 4000 iedzīvotāju. Iedzīvotāju skaits novadā samazinās – iepriekšējo piecu gadu laikā tas sarucis par 9,6%¹⁷.

Iedzīvotāju skaita dinamiku ietekmē mirušo skaits: 2014.gadā Pašvaldībā reģistrēti 85, 2015.gadā – 100 un 2016.gadā – 108 mirušie¹⁸.

Pļaviņu novada administratīvajā teritorijā ir Pašvaldības pārziņā esošas sešas atvērtās kapsētas¹⁹, daļēji slēgta kapsēta²⁰ un piecas slēgtas kapsētas²¹. Pašvaldības kapsētās 2015.gadā veikti 112 un 2016.gadā – 117 apbedījumi²² (skatīt 1.tabulu).

1.tabula

Pašvaldības kapsētās veikto apbedījumu skaits

Kapsēta	Apbedījumu skaits 2015.gadā	Apbedījumu skaits 2016.gadā
Bārukalna	77	76
Vietalvas	17	19
Brīvkapi	8	8
Krūmēnu	4	8
Rīteru	5	4
Ķūģu	1	2
Pavisam	112	117

Revīzijā tika apsekotas četras Pašvaldības kapsētas – Bārukalna, Vietalvas, Rīteru un Brīvkapi –, iepazīstot kapsētu apsaimniekotāja darbību ikdienā.

Pašvaldība veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu pilnvērtīgu²³:

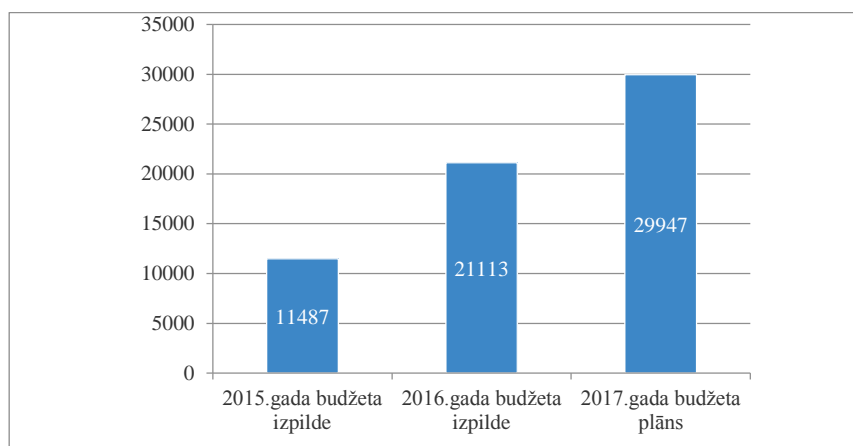
- ☑ kapsētu iekšējo ceļu un celiņu, koplietošanas laukumu, būvju, sētu, solu izbūvi, uzturēšanu un remontu, ārpus kapavietām esošo apstādījumu, zālienu un koku kopšanu, teritorijas labiekārtošanu, atkritumu izvešanu, ūdens ņemšanas vietu uzturēšanu;
- ☑ kapsētu ainavas veidošanu atbilstoši vietējām kultūrvēsturiskajām tradīcijām;
- ☑ kapsētu paplašināšanu saskaņā ar noteiktā kārtībā apstiprinātiem projektiem;
- ☑ kapsētu sektoru, rindu un kapavietu nospraušanu dabā;
- ☑ apbedījumu vietu precīzu uzskaiti, kā arī šīs informācijas pieejamību.

Pašvaldība kapsētu apsaimniekošanas organizēšanai un nodrošināšanai ir noteikusi kapsētu pārziņu pienākumus, tajā skaitā pienākumu nodrošināt²⁴:

- ☑ kapavietas ierādīšanu, uzmērīšanu un nospraušanu dabā kapa rakšanai, kapa rakšanas uzraudzību, galveno kapsētas ceļu sakopšanu pēc katras apbedīšanas;
- ☑ apbedījuma vietu precīzu uzskaiti, kā arī datu pieejamību, iekārtojot mirušo reģistrācijas grāmatu un apbedījumu vietu

kartotēku, kurā izdarāms ieraksts par katru kapsētā notikušo apbedīšanu.

Izdevumi kapsētu apsaimniekošanai atsevišķi tiek uzskaitīti tikai divos lielākajos novadā ietilpstošajos pagastos: budžeta funkcionālajā kategorijā “06.600.00 Pārējā apsaimniekošanas darbība” ir ieviests kods “615 Kapu uzturēšana Vietalvā” un “618 Kapu uzturēšana Pļaviņās”. Klintaines un Aiviekstes pagastos atsevišķa uzskaitē nav ieviesta – izdevumi ir iekļauti komunālo saimniecību budžetos (*kopējos budžeta rādītājus skatīt 3.attēlā*).

3.attēls. Pašvaldības kapsētu apsaimniekošanas budžets 2015., 2016. un 2017.gadā²⁵.

Pašvaldība īsteno vairākus Attīstības programmā²⁶ paredzētus investīciju projektus, no kuriem nozīmīgākais ir “*Kapliču rekonstrukcija / izbūve pagastos un kapsētu labiekārtošana*”. Projekta ietvaros 2013.–2015.gadā uzbūvēta kapliča Bārukalna kapos, šim nolūkam izlietojot Pašvaldības finanšu līdzekļus un Valsts kases aizņēmumu kopumā 175 364 euro apmērā²⁷.

1. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem iespēju cieņpilni apbedīt aizgājēju, noorganizējot skaidru, vienkāršu procesu un ar to saistīto informāciju, kā arī ir nodrošinājusi kapsētu izmantošanai ērtu un pieejamu vidi?

Pakalpojumu nodrošināšana sabiedrībai ir viens no galvenajiem valsts un pašvaldību uzdevumiem.

Viens no valsts un pašvaldības galvenajiem uzdevumiem ir publisko pakalpojumu nodrošināšana sabiedrībai²⁸. Valsts pārvaldei, vadot

procesus, ir jābūt mazai, efektīvai un uz sabiedrības vajadzībām orientētai, tādejādi arī pašvaldību sniegtajiem pakalpojumiem jābūt orientētiem uz klienta vajadzībām, pakārtojot tam gan resursus, gan organizatorisko struktūru²⁹.

1.1. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem pilnīgu un precīzu informāciju par tās pārziņā esošās kapsētu infrastruktūras izmantošanu?

Pašvaldības tīmekļa vietnē un informācijas stendos kapsētās ievietotie dokumenti un sniegtā informācija nedod iespēju iedzīvotājam vienkopus iegūt visu informāciju par Pašvaldības pārziņā esošo Pļaviņu novada administratīvās teritorijas kapsētu izmantošanas kārtību un noteiktajiem maksājumiem. Tāpat informācija par kapavietu izvietojumu Pļaviņu novada kapsētās un apbedītajiem publiski nav pieejama.

Pašvaldībām savās tīmekļa vietnēs sadaļā “Pakalpojumi” jānorāda darbības, kas personai jāveic, lai saņemtu pakalpojumu, pakalpojuma saņemšanai nepieciešamo dokumentu uzskaitījums, laikposms, kurā Pašvaldība pieņem lēmumu par pakalpojuma sniegšanu, pakalpojuma maksa (ja tāda ir) saskaņā ar maksas pakalpojumu cenrādi³⁰.

Informācija par Pašvaldības dažādu jomu sniegtajiem pakalpojumiem ir pieejama Pašvaldības tīmekļa vietnes sadaļas “Pašvaldība” apakšsadaļā “Pakalpojumi”, tomēr tajā nav iekļauta informācija par kapsētu izmantošanu³¹ un nav norādīts kapsētu maksas pakalpojumu cenrādis.

Lai gan Pašvaldības tīmekļa vietnes sadaļas “Pašvaldība” apakšsadaļā “Dzimtsarakstu nodaļa” ir iekļauts informatīvais materiāls “Par rīcību tuvinieka nāves gadījumā”³², tomēr tajā iekļautā saite uz portālu www.latvija.lv nedarbojas.

Informācija par kapsētu pakalpojumiem daļēji ir pieejama Pašvaldības saistošajos noteikumos³³, tomēr nedz tajos, nedz arī kur citur iedzīvotājiem nav sniegta informācija par tādiem būtiskiem jautājumiem kā pakalpojumu sniegšanas un saņemšanas kārtība –

Nodrošinājums ar informāciju par būtiskajiem jautājumiem	
Kapavietas iegūšanas nosacījumi un procesa vienkāršums	

Pašvaldība nenodrošina ērti pieejamu skaidru un saprotamu informāciju par kapsētu izmantošanas kārtību un noteiktajiem maksājumiem.

nav norādīta maksājumu par pakalpojumiem veikšanas kārtība, kā arī apbedīšanas kārtība, iesniedzamie dokumenti.

Pašvaldības saistošajos noteikumos³⁴ ir:

- ☑ reglamentēti kapsētu iekšējās kārtības noteikumi;
- ☑ noteikts kapsētu darba laiks;
- ☑ noteikti kapsētas īpašnieka un pārziņa pienākumi;
- ☑ noteikti kapavietas kopšanas noteikumi;
- ☑ daļēji noteikta apbedīšanas kārtība.

Apsekojot Pašvaldības kapsētas, tika konstatēts, ka pie tām ir izvietoti informācijas stendi (*skatīt 4.attēlu*), kuros norādīta aktuālā informācija, tajā skaitā:

- ☑ kapsētu uzturēšanas un darbības noteikumi;
- ☑ maksas pakalpojumu cenrādis;
- ☑ kapsētu pārziņu kontaktinformācija.

Tāpat konstatēts, ka kapsētu informācijas stendos tiek izvietota dažādu amatnieku pakalpojumu reklāma.

4.attēls. Informācijas stends Brīvkapos³⁵.

Tomēr minētā aktuālā informācija ir izvietota ne visos pie kapsētām novietotajos informācijas stendos.

Lai gan Pašvaldība ir noteikusi kapsētu apsaimniekotāja pienākumu veikt apbedījumu vietu precīzu uzskaiti, kā arī nodrošināt šīs informācijas pieejamību, tā nav norādījusi, kā to veikt. Revīzijas laikā tika konstatēts, ka informācija par Pašvaldības kapsētās apbedītajiem publiski nav pieejama.

Revīzijā tika konstatēti vairāki veidi, kā nodrošināt pašvaldību apkopotās un sagatavotās informācijas par kapsētu izmantošanu un apbedījumiem publisku pieejamību. Revidentu ieskatā visātrāko un ērtāko pieejamību nodrošina datu publicēšana Pašvaldības tīmekļa vietnē, kā arī informācijas stendos pie kapsētām.

1.2. Vai Pašvaldība ir izveidojusi tādu apbedījumu vietu un apbedīšanas uzskaites sistēmu, kas ļauj pamatot Pašvaldības pieņemtus lēmumus kapsētu infrastruktūras paplašināšanā, kā arī nodrošina kvalitatīvu pakalpojumu?

Pašvaldības pienākums ir nodrošināt pakalpojumu sniegšanas pilnveidošanu ar mērķi nodrošināt labāku pakalpojuma pieejamību sabiedrībai. Pakalpojumu pilnveidošana savā būtībā ir pastāvīga (cikliska) uzdevumu kopuma veikšana, sākot ar esošās situācijas apzināšanu un izvērtēšanu, pilnveides mērķu izvirzīšanu, beidzot ar pilnveidošanas pasākumu plānošanu un īstenošanu³⁶.

Lai arī saistošajos noteikumos ir noteikts kapsētu īpašnieka un kapsētu pārziņa pienākums reģistrēt apbedījumus, tomēr apbedījumu reģistrācija visā novadā nenotiek vienveidīgi, kā arī ne visas saistošajos noteikumos noteiktās prasības, piemēram, atļauju izsniegšana sludinājumu, reklāmu izvietošanai, ikdienā tiek īstenotas un uzraudzītas.

Apbedījumu reģistrācija

Pašvaldības saistošie noteikumi nosaka³⁷ kapsētu īpašnieku un pārziņu pienākumu veikt apbedījumu reģistrāciju, bet nenosaka vienotu reģistrācijas kārtību visā novadā.

Pašvaldībā ir izveidoti atvērto kapsētu un daļēji slēgto kapsētu shematiski plāni–reģistri, kuros attēlots kapsētas sektoru izvietoējums, un katrā sektorā tiek norādīta rindu un kapavietu numerācija.

Plānam tiek pievienots saraksts, kurā norādīta informācija par apbedījumiem un apbedītajiem, kas tiek ņemta no kapu pieminekļiem vai plāksnēm – apbedītā uzvārds, vārds, dzimšanas un

Ar apbedīšanu saistīto
pakalpojumu
organizēšana

Visās kapsētās ir kapu grāmatas papīra formā.

miršanas dati. Savukārt Vietalvas kapsētas reģistrā tiek norādīts tikai apbedītā uzvārds un iniciālis vai dzimta un māju nosaukums (piemēram, “Zobēnu” Āboliņi).

Tomēr kapsētu plāni nav topogrāfiski precīzi, pēc tiem nav iespējams ātri noteikt konkrētas kapavietas atrašanos kapsētā, kā arī plāni nav digitalizēti, kas ļautu nodrošināt to publisku pieejamību tīmeklī.

Pašvaldībā katrā kapsētā tiek kārtota kapu grāmata un maksas pakalpojumu reģistrs. Samaksu par pakalpojumiem tuvinieki veic skaidrā naudā, saņemot maksājumu apliecinošu kvīti. Maksājumus par Bārukalna kapsētā saņemtajiem pakalpojumiem piederīgie veic salīdzinoši netālu esošajā Pašvaldības domes ēkā.

Salīdzinot četru revīzijā apsekoto novada kapsētu kapu grāmatas, revidenti konstatēja, ka tajās tiek reģistrēta atšķirīga informācija (*skatīt 2.tabulu*).

2.tabula

Pļaviņu novada kapu grāmatās reģistrētā informācija

Reģistrētie dati	Bārukalna kapi	Vietalvas kapsēta	Rīteru kapi	Brīvkapi
reģistrācijas datums	*	*	*	*
apbedītā vārds, uzvārds	*	*	*	*
mirušā dzimšanas un dzīves vieta		*		
miršanas apliecības numurs un izdevējvieta	*			
dzimšanas datums		*	*	*
miršanas datums	*	*	*	*
apbedīšanas datums	*			
maksājamās summas saskaņā ar cenrādi ³⁸	*			
apbedītā vecums	*			
kapavietas izmērs (ja tiek ierādīta jauna kapavieta)	*			
kapavietas numurs (kvartāls, rinda, vieta)	*	³⁹	*	

Līdztekus kapu grāmatai Bārukalna kapsētas pārzinis aizpilda “Kapličas izmantošanas reģistrācijas žurnālu”, kurā ieraksta piederīgo pasūtītos pakalpojumus, norādot:

- ☑ mirušā uzvārdu, vārdu;
- ☑ atbildīgo par apbedīšanu vai maksātāju;
- ☑ apbedīšanas datumu;
- ☑ kapličas izmantošanas maksu;
- ☑ maksu par iebraukšanu kapsētā;

- ☑ maksu par kapavietu;
- ☑ saldētavas izmantošanas dienu skaitu un maksājamo summu.

Savukārt Vietalvas kapsētas pakalpojumu reģistrācijas žurnālā⁴⁰ tiek norādīts:

- ☑ mirušā vārds un uzvārds;
- ☑ kapličas izmantošanas dienu skaits un maksājamā summa;
- ☑ maksa par kapličas izmantošanu bērū ceremonijai;
- ☑ maksa par kapavietas ierādīšanu;
- ☑ kopā maksājamā summa.

Reģistrējot apbedījumus novada kapsētās, kapu grāmatās vai plānos netiek papildus norādīts, ja tiek veikts virsapbedījums.

Tādēļ, lai varētu pieņemt lēmumu par konkrētā apbedījuma vietu (tajā skaitā virsapbedījumu), piemēram, Vietalvas kapsētas pārzine pirms apbedīšanas apzina kapsētā pieejamo informāciju no kapu pieminekļiem, kā arī paļaujas uz mirušā radnieku sacīto.

Šāda nepilnīga informācija neļauj ātri atrast piederīgā kapavietu, pieņemot lēmumu par apbedījuma veikšanu, tāpēc Vietalvas kapsētas pārzine ir uzsākusi kapsētas reģistrā rakstīt arī apbedītā vārdu un cenšas noskaidrot iepriekš apbedīto personu vārdus, lai papildinātu plānu.

Pašvaldība apsekošanā norādīja, ka kapsētās nav pilnīga informācija par iepriekš veiktajiem apbedījumiem. Trijās no sešām Pašvaldības atvērtajām kapsētām⁴¹ trūkstošo vēsturisko informāciju darbinieki cenšas atjaunot, pārējās trijās kapsētās darbs pie trūkstošās informācijas atjaunošanas notiek tikai daļēji.

Kapavietu uzskaitē, nekoptu kapavietu apsekošana

Pašvaldības saistošajos noteikumos nav reglamentēta kapavietu apsekošana un aktēšana, līdz ar to šis process netiek īstenots.

Taču Pašvaldība ir noteikusi⁴² kapavietas uzturētāja pienākumu pastāvīgi sakopt kapavietu, norādot šādus veicamos darbus: *“regulāra kritušo lapu, gružu, nezāļu, novītušu ziedu utt. novākšana kapavietā un celiņos pie tās, sauso zaru izgriešana kapavietas apstādījumos, dzīvžogu un ilggadīgo stādījumu kopšana utt.”*. Turklāt apstādījumus ap kapavietu atļauts veidot tikai ierādītās [kapavietas] teritorijas iekšpusē.

Pašvaldības saistošajos noteikumos nav noteikts pienākums veikt kapavietu apsekošanu.

Kapsētās veikto darbību uzraudzība

Pašvaldību kapsētās veikto darbību uzraudzību lielākoties īsteno kapsētu pārziņi vai teritoriju apsaimniekotāju pārstāvji. Tie ierāda kapavietas robežas, saskaņo un norāda kapa rakšanas vietu un uzrauga kapa rakšanas normatīvu ievērošanu.

Pašvaldības saistošajos noteikumos ir reglamentējušas arī citu darbību veikšanu, piemēram, atļauju izsniegšanu kapavietas aprīkojuma uzstādīšanai, demontāžai, izvešanai vai rekonstrukcijai, kapa rakšanas pakalpojuma ierobežojumus u.tml.

Saskaņā ar Pašvaldības saistošajiem noteikumiem⁴³:

- ☑ lai apbedītu personas, kuru pēdējā dzīves vieta nav bijusi Pašvaldības teritorija, izņemot radniekus, kapavietas nomniekam ir jāiesniedz motivēts iesniegums kapsētas pārzinim;
- ☑ kapavietas uzturētāja pienākums ir viena gada laikā pēc apbedīšanas labiekārtot kapavietu un nodrošināt tās pastāvīgu uzturēšanu sakoptā veidā. Atšķirībā no citām pašvaldībām kapavietas uzturētājam ar saistošajiem noteikumiem ir uzlikts pienākums kopt arī kapavietai pieguļošo brīvo teritoriju un celiņus. Pašvaldība kopj un uztur tikai centrālos kapsētas ceļus;
- ☑ pieminekļu, piemiņas plākšņu un kapakmeņu uzstādīšana jāsaskaņo ar kapsētas pārzini;
- ☑ kapavietas nožogojumam un noformēšanai izmantotie materiāli, izņemot stādījumus, ir jāsaskaņo ar kapsētas pārzini;
- ☑ kapsētas teritorijā ir aizliegts tirgoties, sniegt apbedīšanas un kapavietas apkopšanas komercpakalpojumus, kā arī izvietot reklāmas paziņojumus un izkārtnes bez Pašvaldības atļaujas.

Lai gan saistošie noteikumi nosaka, ka ir jāsaņem atļaujas reklāmu un izkārtņu izvietojumam Pašvaldības kapsētās, tomēr Pašvaldības pārstāvji norādīja⁴⁴, ka šādu atļauju pieprasījumi domē nav saņemti.

Lai nodrošinātu atbilstību normatīviem, piemēram, Vietalvas kapsētas pārzine ierāda apbedījuma vietu un uzrauga kapa bedres rakšanu.

Kapsētu pārziņi uzrauga, lai kapavietu aprīkojums būtu atbilstošs saistošajiem noteikumiem, un neatbilstību gadījumā lūdz tuviniekiem novērst konstatētās problēmas.

Pašvaldība neveic saistošajos noteikumos noteikto prasību ievērošanu par atļauju izsniegšanu reklāmu izvietojumam kapsētās.

1.3. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem kapsētu izmantošanai ērtu un pieejamu vidi?

Pašvaldība, izvērtējot tās budžeta iespējas, pastāvīgi veic kapsētu teritoriju labiekārtošanu, nodrošinot kapsētu apmeklētājiem ērtu un pieejamu vidi, tomēr ne visas darbības tiek īstenotas plānveidīgi saskaņā ar Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos noteiktajām prioritātēm.

Lai nodrošinātu piederīgajiem iespēju cieņpilni apbedīt aizgājēju, pašvaldībām revidentu ieskatā būtu jānodrošina virkne priekšnosacījumu, tajā skaitā attīstīta kapsētu infrastruktūra, ieskaitot izvadīšanas būves (kapličas u.c.) un teritorijas labiekārtojumu: piemēram, norādes, piebraucamie ceļi, auto stāvlaukumi, teritorijas norobežojums, teritorijas apgaismojums, informācijas stendi, kapsētu celiņi, labierīcības, soliņi, atkritumu urnas, ērtas ūdens ņemšanas vietas, kapusvētku norises vietas aprīkojums.

Pašvaldība saskaņā ar attīstības plānošanas dokumentos paredzēto⁴⁵ īsteno vairākus kapsētu infrastruktūras attīstības projektus (*detalizēti skatīt nodaļā par attīstības plānošanu*).

Projektu ietvaros, sakārtojot un labiekārtojot kapsētu teritorijas, veiktas šādas darbības⁴⁶ (*skatīt 5.attēlu*):

5.attēls. Rīteru kapsētas labiekārtojums⁴⁷.

- ☑ uzbūvēta jauna kapliča Bārukalna kapos;
- ☑ veikti kapliču remontdarbi Brīvkaļos un Rīteru kapos;

Infrastruktūras
nodrošinājums, kapsētu
labiekārtojums

Pašvaldība tās budžeta
iespēju robežās pastāvīgi
veic kapsētu teritoriju
labiekārtošanu.

- ☑ veikts kapu ieejas vārtu jumta remonts Rīteru kapos, Brīvkapos un Ķūģu kapos;
- ☑ sakārtotas ūdens ņemšanas vietas: izveidots dziļurbums Krūmēnu kapos un Bārukalna kapos, ierīkota aka Ķūģu kapos, ierīkots jauns ūdens sūknis Bārukalna kapos;
- ☑ veicot Bārukalna kapu un apkārtnes labiekārtošanas darbus, izveidots auto stāvlaukums, izvietots informācijas stends, veikti stādījumi un labiekārtota teritorija ap kapliču – izvietotas atkritumu urnas, soliņi;
- ☑ izgatavoti galdi un soli izmantošanai kapusvētkos Vietalvas kapos un Rīteru kapos;
- ☑ rekonstruēts ceļš un ietve uz Brāļu kapiem Krūmēnos.

Uzbūvējot jauno kapličas ēku Bārukalna kapos, ir ierīkotas publiskās labierīcības, kā arī telpas muzikantiem, kapu racējiem–nesējiem, saldētavas telpa, kapsētas pārziņa darba telpa–birojs, telpa saimniecības lietām.

Lai gan Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos tika paredzēts projekts “*Brīvkapu teritorijas paplašināšana un stāvvietu ierīkošana*”, Pašvaldība norādīja⁴⁸, ka šī projekta īstenošana pašreiz nav plānota.

Pašvaldība informēja⁴⁹:

Citās Pļaviņu novada pašvaldības kapsētās kapliču izbūve un rekonstrukcija laika periodā no 2015.gada līdz 2017.gada maijam nav veikta sakarā ar ierobežotiem pašvaldības finanšu līdzekļiem.

Izskatot 2017.gada budžeta pieprasījumu, Finanšu un teritoriju attīstības komiteja noraidīja kā nelietderīgu līdzekļu pieprasījumu Krūmēnu un Ķūģu kapu mūra žoga remontam, jo pēc tāmju iesniegšanas bija nepieciešami attiecīgi 25 095 euro un 45 108 euro. Komiteja uzskata, ka jāmeklē citi risinājumi kapu mūra žoga remontiem.

Ieteikumi

Lai nodrošinātu plānveidīgu kapsētu infrastruktūras un labiekārtojuma attīstību saskaņā ar Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos noteikto, Pašvaldībai aktualizēt vajadzības un definēt prioritātes, samērojot tās ar budžeta iespējām ilgākā laika periodā.

Lai nodrošinātu pilnvērtīgu informāciju tuviniekiem un nepieciešamo informāciju lēmumu pieņemšanai, nodrošināt vienotu

apbedījumu un kapsētās sniegto pakalpojumu reģistrācijas kārtību visā novadā.

2. Vai Pašvaldībā izveidotā attīstības plānošanas un budžeta sistēma atbilst labai pārvaldībai un ļauj pamatot Pašvaldības finanšu resursu izlietojumu iedzīvotājiem prioritārām vajadzībām?

Saskaņā ar normatīvo regulējumu pašvaldībai jāizveido attīstības plānošanas sistēma – jāizstrādā attīstības plānošanas dokumenti, kuros jānosaka mērķi, rīcības virzieni, darbības, kā arī sasniedzamais rezultāts un tā rādītāji, lai būtu iespējams novērtēt mērķa sasniegšanu, un jāsapatavo ar attīstības plānošanu saskaņots budžets, paredzot lietderīgāko pašvaldības līdzekļu izlietojumu⁵⁰.

2.1. Vai Pašvaldībā ir noteikti konkrēti mērķi un uzdevumi, kas ir saistīti ar kapsētu infrastruktūras attīstību un kapsētu apsaimniekošanu?

Pašvaldība ir noteikusi administratīvajā teritorijā īstenojamos investīciju projektus kapsētu infrastruktūras attīstībai, tomēr paredzētie pasākumi un projekti tikai daļēji izriet no esošās situācijas analīzes rezultātiem, sagaidāmais rezultāts ir aprakstošs un nav noteiktas kapsētu teritoriju un infrastruktūras attīstībā veicamo darbību rezultatīvo rādītāju skaitliskās vērtības, lai novērtētu sasniegto. Arī īstenotā mērķu sasniegšanas uzraudzība nedod priekšstatu par kapsētu infrastruktūras attīstībā sasniegto un vēl darāmo.

Atbilstība normatīvo aktu prasībām

Pašvaldības izveidotā kontroles sistēma

Prioritāšu definēšana attīstības plānošanas dokumentos

Pašvaldībā ir izstrādāta un ir spēkā Pļaviņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.–2035.gadam⁵¹, Pļaviņu novada attīstības programma 2012.–2018.gadam⁵², kura ietver esošās situācijas aprakstu, attīstības programmas īstenošanas rīcības un investīciju plānus.

Pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentos ir izvirzīti ar teritorijas attīstību un labiekārtošanu saistīti stratēģiskie mērķi un prioritātes, un ir noteikti rīcības virzieni, aktivitātes, uzdevumi kapsētu teritoriju attīstībā – Pļaviņu novada attīstības programmas rīcības plānā⁵³ ir ietverti pasākumi “*Kapliču rekonstrukcija un izbūve*” un “*Kapu teritorijas paplašināšana Pļaviņu pilsētā*”, savukārt investīciju plānā⁵⁴ ir paredzēts finansējums projektiem:

- ☉ “*Kapliču rekonstrukcija / izbūve pagastos un kapsētu labiekārtošana*”;
- ☉ “*Brīvkapu teritorijas paplašināšana un stāvvietu ierīkošana*”;
- ☉ “*Bāru kalna kapu labiekārtošana*”;
- ☉ “*Brāļu kapu sasniedzamība un labiekārtošana*”;
- ☉ “*Ebreju kapu labiekārtošana*”;
- ☉ “*Apstādījumu un labiekārtošanas projekts kapu teritorijai Bāra kalna kapos*”.

Attīstības plānošanas dokumentos definētie mērķi un noteiktie rīcības virzieni, darbības, uzdevumi tikai daļēji izriet no iepriekš veiktās situācijas analīzes – izstrādājot Pļaviņu novada attīstības programmu, ir sagatavota SVID tabula⁵⁵, kurā raksturoti arī ar kapsētu apsaimniekošanu saistīti faktori, piemēram, kapliču trūkums Vietalvā un Pļaviņās. Tomēr nav veikta plašāka Pašvaldības priekšrocību un trūkumu, iespēju un draudu izvērtēšana, tās rezultātā definējot prioritātes.

Turklāt Pašvaldības attīstības plānošanas sistēmā ir novērojamas neatbilstības starp atsevišķiem dokumentiem: lai gan Attīstības programmā nav definētas problēmas, kas saistītas ar apbedījumiem pieejamo vietu skaitu (nepietiekamību) novada kapsētās, rīcības plānā⁵⁶ ir iekļauts pasākums “*Kapu teritorijas paplašināšana Pļaviņu pilsētā*”, turpretim investīciju plānā⁵⁷ paredzēts projekts “*Brīvkapu teritorijas paplašināšana un stāvvietu ierīkošana*”.

Nepilnīgas analīzes rezultātā Attīstības programmā ir iekļauti arī tādi pasākumi, kuru īstenošana Pašvaldībai nav aktuāla, piemēram,

Pašvaldības programmā definētie prioritārie attīstības virzieni daļēji izriet no veiktās situācijas analīzes.

investīciju plānā iekļautais projekts “*Brīvkapu teritorijas paplašināšana un stāvvietu ierīkošana*”⁵⁸ faktiski netiek īstenots – Pašvaldība informēja⁵⁹, ka “*Stāvlaukuma izbūve un kapu paplašināšana “Brīvkaļos” pašreiz nav plānota*”.

Iepriekš minētais liecina par haotisku attīstības plānošanu Pašvaldībā – neatbilstoši noteiktām Pašvaldības prioritātēm.

Mērķu sasniegšanas uzraudzība

Lai novērtētu kapsētu teritoriju un infrastruktūras attīstībā sasniegto un salīdzinātu to ar plānoto, jāvērtē uzdevumu izpildē paredzētie sasniedzamie rezultāti un tos raksturojošie rādītāji.

Pašvaldība ir noteikusi aprakstošus veicamo rīcību sagaidāmos rezultātus, nav noteikti izmērāmi rezultāta rādītāji (piemēram, paplašināmās kapsētu teritorijas platība vai ierīkojamo auto stāvvietu platība vai auto novietņu skaits) un to sākotnējās un sasniedzamās vērtības.

Pļaviņu novada attīstības programmā⁶⁰ ir noteikta vidējā termiņa prioritāte “*VPI: Ekonomiski aktīvs novads*”, rīcības virziens “*RV1.2: Tehniskās infrastruktūras attīstība un labiekārtošana*”, uzdevums “*UI.2.6: Teritorijas labiekārtošana*”, kurā ir iekļauti pasākumi:

- ☑ “*Kapliču rekonstrukcija un izbūve*”, nosakot līdz 2018.gadam sasniedzamo rezultātu: “*Rekonstruētas un izbūvētas kapličas pagastu kaļos. Izbūvēta kapliča Bāru kalna kaļos*”;
- ☑ “*Kapu teritorijas paplašināšana Pļaviņu pilsētā*”, nosakot līdz 2016.gadam sasniedzamo rezultātu: “*Paplašināta kapu teritorija (Bāru kalna kapi). Apbedīšanas vietu nodrošinājums nākamajiem 20 gadiem*”.

Arī Attīstības programmas investīciju plānā⁶¹ sasniedzamais rezultāts ir noteikts aprakstoši un vispārīgi, piemēram:

- ☑ projektam “*Bāru kalna kapu labiekārtošana*” noteikts līdz 2018.gadam sasniedzamais rezultāts “*Bāru kalna kapu labiekārtošana (ūdens ņemšana, auto stāvlaukuma izveide u.c.)*”;
- ☑ projekta “*Kapliču rekonstrukcija / izbūve pagastos un kapsētu labiekārtošana*” rezultāts, paredzot līdz 2018.gadam sasniedzamo, noteikts šādi: “*Sakārtotas / rekonstruētas kapličas – Bāru kalna kaļos un Rīteru kaļos. Ierīkotas ūdens ņemšanas vietas, sētas u.c.*”;

Kapsētu teritoriju un infrastruktūras attīstībā sasniedzamais rezultāts ir aprakstošs, nav noteikti rezultāta rādītāji, to sākotnējās un plānotās vērtības.

- ☺ projektam “Brīvkapu teritorijas paplašināšana un stāvvietu ierīkošana” paredzēts rezultāts “Paplašināta Brīvkapu teritorija un ierīkota stāvvietā”, nenosakot arī projekta īstenošanas laika periodu.

Attīstības programmas investīciju plānā⁶² nav norādīti atbildīgie par investīciju projektu īstenošanu, kā arī vienam no projektiem⁶³ nav norādīts indikatīvais nepieciešamā finansējuma apjoms, tā avots un plānotais īstenošanas termiņš, tādējādi neievērojot normatīvajā aktā⁶⁴ ietvertās prasības.

Pašvaldība ir noteikusi⁶⁵ arī attīstības dokumentu uzraudzības kārtību un uzraudzības veikšanas periodiskumu – ikgadējā uzraudzība, uzraudzība pār trīs gadu periodā paveikto.

Attīstības mērķu sasniegšanā paveikto darbību uzraudzība tiek īstenota, izstrādājot budžetu nākamajam gadam – pēc budžeta apstiprināšanas tiek aktualizēti Attīstības programmas rīcības un investīciju plāni, izvērtējot budžeta iespējas un apzinot projektu īstenošanas nepieciešamību.

Pašvaldība norādīja⁶⁶:

Apspriežot budžetu, tiek veikta attīstības programmas ieviešanas uzraudzība un sekošana līdz noteikto rezultātu rādītāju izpildei, nodrošinot izvērtējumu, kādā veidā izmaiņas sociālekonomiskos procesos ir ietekmējušas attīstību.

Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtībā noteikts, ka perioda noslēgumā tiek veikts sasniegtā un ietekmes novērtējums un gatavoti priekšlikumi novada attīstības programmas izstrādei.

Tomēr Pašvaldība nav veikusi uzraudzību atbilstoši tās noteiktajai kārtībai – nav sagatavoti pārskati par Pļaviņu novada attīstības programmas īstenošanu, kurus saskaņā ar Attīstības programmu⁶⁷ Pašvaldībai paredzēts izstrādāt ik gadu par kārtējo gadu un vienu reizi trijos gados par trīs gadu periodu, analizējot Attīstības programmas īstenošanas progresu un sniedzot ieteikumus darbības uzlabošanai.

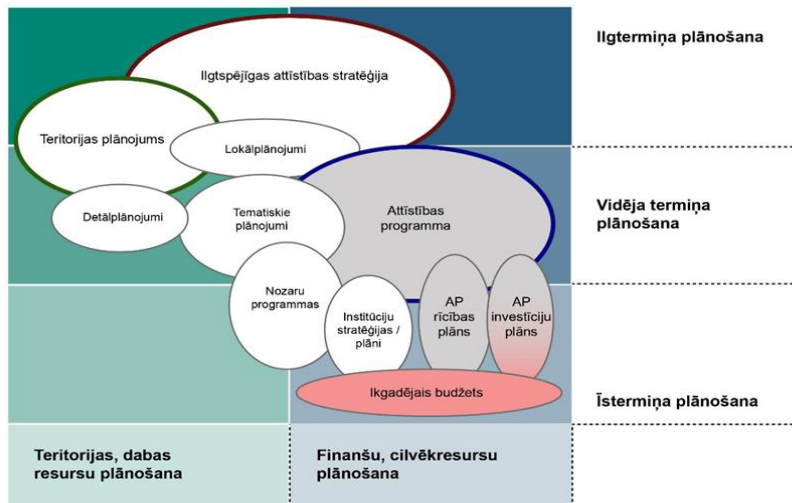
Apkopojojot minēto, revidenti secina, ka Pašvaldība nav izstrādājusi atbilstošu attīstības plānošanas sistēmu – nav noteikusi prioritātes, nav noteikusi īstenojamo darbību sagaidāmā rezultāta izmērāmus rādītājus, kā arī neveic izpildes uzraudzību.

Tas neļauj novērtēt izvirzīto mērķu sasniegšanas pakāpi, kā arī plānot turpmākās darbības un to īstenošanas budžetu.

2.2. Vai budžeta plānošana Pašvaldībā tiek sasaistīta ar Pašvaldības attīstības mērķiem un uzdevumiem?

Lai gan Pašvaldība ir izstrādājusi budžeta sagatavošanas noteikumus, tajos nav noteikta budžeta dokumentos iekļaujamā informācija no attīstības plānošanas dokumentiem. Pašvaldības budžeta dokumentos netiek norādīta sasaiste starp plānoto konkrētai jomai piešķiramo finanšu līdzekļu apjomu un Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos noteiktiem rīcības virzieniem, rīcībām, aktivitātēm.

Katrai pašvaldībai ir ļoti rūpīgi jāplāno sava darbība un jāizvērtē šīs darbības rezultāti, lai ar ierobežotajiem finanšu līdzekļiem risinātu tikai aktuālākās problēmas un apmierinātu iedzīvotāju vajadzības.

6.attēls. Pašvaldības plānošanas dokumentu sistēma un budžeta vieta tajā. Avots: PPK, 2016.

Lēmumiem par budžeta plānošanu un finansējuma piešķiršanu konkrētām aktivitātēm ir jābūt argumentētiem attīstības plānošanas dokumentos un pamatoti ar tajos definētajiem mērķiem un noskaidroto problēmu risināšanai noteiktajām prioritārajām rīcībām, kā arī ekonomiski piemērotākās alternatīvas izvēli, tas ir, rīcībai jābūt tādai, lai mērķi tiktu sasniegti ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu⁶⁸.

Alternatīvo risinājumu analīze

Nosakot kapsētu apsaimniekošanas jomā veicamos uzdevumus, tajā skaitā plānojot jaunas kapličas būvniecību Bārukalna kapos, Pašvaldība attīstības plānošanas dokumentos nav definējusi un nav vērtējusi veicamo uzdevumu alternatīvas, to ietekmi uz mērķu sasniegšanu un Pašvaldības budžetu.

Pašvaldība informēja⁶⁹:

Aktuālo problēmu risinājumu iespējamās alternatīvas tiek vērtētas ik gadu pie budžeta apstiprināšanas, kad kapu pārzinis, pārvalžu vadītāji iesniedz tāmi finanšu līdzekļu pieprasīšanai.

Kā alternatīva kaplicai Bārukalna kapos tika aplūkota krematorija izveides iespēja, bet ideja neguva atsaucību un netika akceptēta, jo prasa finanšu līdzekļu ieguldījumu.

Tomēr dokumentēts apstiprinājums alternatīvu vērtēšanai revīzijā netika iegūts.

Neveicot alternatīvu un to ietekmes uz budžetu vērtēšanu plānošanas procesā, Pašvaldība nevar pienācīgi izvērtēt, vai Attīstības programmā tiek iekļauti un realizēti no efektivitātes un ekonomiskuma aspektiem pamatotākie risinājumi.

Alternatīvu analīzes un finansiālās ietekmes noteikšanas būtiskumu raksturo piemērs. Pašvaldības pārstāvji intervijā⁷⁰ norādīja, ka saistībā ar jaunās kapličas izbūvi Bārukalna kapos ir paaugstinājušās Pašvaldības izmaksas, jo kapliča tiek apsildīta ar elektrību. Šo informāciju apstiprina skaitļi par elektroenerģijas izdevumiem 2016.gadā Bārukalna kapos: budžetā iekļauti 1000 *euro*, faktiski izlietoti 3468 *euro*⁷¹.

Saskaņā ar intervijā pausto⁷² kapličas projekts ir aizgūts no citas pašvaldības, tajā izmainot tikai ārsienu apdares materiālu – tas aizstāts ar dolomītu, ko iegūst Pašvaldības teritorijā.

Budžeta plānošana

Saskaņā ar Pašvaldības budžeta plānošanu reglamentējošajiem noteikumiem⁷³:

- ☑ Pašvaldības budžeta projekts ietver informāciju par investīciju programmu, kā arī Pašvaldības pastāvīgo funkciju īstenošanai būtiskāko budžeta programmu mērķus, darbības rezultātus un to rezultātīvos rādītājus;

Nav izvērtētas veicamo uzdevumu alternatīvas un to ietekme uz Pašvaldības budžetu.

- ☑ Pašvaldības izpilddirektors un ekonomists koriģē institūciju iesniegtos finanšu pieprasījumus atbilstoši Pašvaldības prioritātēm un ievērojot plānoto budžeta apjomu;
- ☑ Viens no budžeta dokumentiem ir paskaidrojuma raksts.

Budžeta sagatavošanu reglamentējošajos dokumentos nav noteikts, kāda informācija no attīstības plānošanas dokumentiem iekļaujama paskaidrojuma rakstā, budžeta pieprasījumos.

Budžeta izstrādes gaitā Pašvaldībā tiek iesniegti par kapu apsaimniekošanu atbildīgo struktūrvienību budžeta pieprasījumi nākamajam gadam, kuriem pievieno atsevišķu izdevumu pozīciju atšifrējumu⁷⁴. Atšifrējumā norāda:

- ☑ izdevumu pozīciju / ekonomiskās klasifikācijas kodu;
- ☑ izdevumu mērķi;
- ☑ nākamajam gadam pieprasīto izdevumu summu.

Budžeta paskaidrojuma rakstā⁷⁵ tiek norādīti kapu apsaimniekošanai paredzētie līdzekļi un nozīmīgākie darbi, piemēram, kapličas sienas un ieejas vārtu atjaunošana Rīteru kapos.

Tomēr budžeta dokumentos netiek norādīta sasaiste starp plānoto konkrētai jomai piešķiramo finanšu līdzekļu apjomu un Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos noteiktiem rīcības virzieniem, rīcībām, aktivitātēm.

Tas neļauj novērtēt Pašvaldības finanšu līdzekļu izlietojuma ekonomiskumu un Pašvaldības rīcības efektivitāti, iegūt objektīvu informāciju lēmumu pieņemšanai par turpmāko rīcību, kā arī sniegt informāciju un skaidrojumus iedzīvotājiem, vai Pašvaldība ir izvēlējusies ekonomiski pamatotākos un pareizākos risinājumus un vai tie ir samērīgi ar Pašvaldības finansiālajām iespējām.

Ieteikums

Pilnveidot pašvaldības attīstības plānošanas dokumentus, ietverot tajos no konkrētām problēmām un aktuālām vajadzībām izrietošo mērķu un uzdevumu izpildi raksturojošus izmērāmus kapsētu teritoriju un infrastruktūras attīstības darbību rezultatīvos rādītājus, nodrošinot sasaisti ar Pašvaldības budžetu, kā arī pilnveidot iekšējās kontroles nolūkā pastāvīgi un savlaicīgi novērtēt Pašvaldības darbības efektivitāti un ekonomiskumu un operatīvi rast risinājumus noviržu gadījumā.

Finanšu līdzekļi netiek plānoti konkrētu attīstības plānošanas dokumentos noteikto uzdevumu, aktivitāšu īstenošanai.

3. Vai Pašvaldības rīcība ar finanšu līdzekļiem, nodrošinot kapsētu darbību un uzturēšanu, ir ekonomiski pamatota?

Pašvaldībā ir izstrādāta maksas pakalpojumu cenu noteikšanas kārtība, tomēr Pašvaldības sniegto maksas pakalpojumu cenas nav pamatotas ar veiktām izmaksu kalkulācijām, kas neļauj gūt pārliecību par to atbilstību faktiskajām izmaksām. Turklāt arī iekšējās kontroles ir nepilnīgas un nerada pārliecību par finanšu uzskaites precizitāti.

Pašvaldības izveidotā
kontroles sistēma

Izdevumi kapsētu infrastruktūras attīstībai

Saskaņā ar Attīstības programmā iekļautajām prioritātēm Pašvaldība īsteno finansiāli nozīmīgu kapsētu infrastruktūras attīstības projektu “*Kapliču rekonstrukcija / izbūve pagastos un kapsētu labiekārtošana*”⁷⁶.

Projekta ietvaros uzbūvēta kapliča Bārukalna kapos un labiekārtota apkārtējā teritorija – ierīkots auto stāvlaukums, izvietoti soliņi, atkritumu urnas, informācijas stendi, veikti stādījumi.

No revīzijas izlasē iekļautajām 11 pašvaldībām kapličas uzbūvētas četrās pašvaldībās (*skatīt 3.tabulu*).

3.tabula

Kapliču būvniecības izmaksu salīdzinājums

Pašvaldība	Atrašanās vieta	Būvniecības gads	Būvniecības izmaksas uz 1 m ² , euro
Jūrmala	Slokas jaunā (Meža) kapsēta	2013	1772,82
Pļaviņas	Bārukalna kapi	2015	1060,13
Rūjiena	Sv.Bērtuļa kapsēta	2016	2341,60
Viesīte	Jaunie kapi	2016	1571,39

Pašvaldība informēja⁷⁷:

Jaunas Bārukalna kapličas skiču un tehniskais projekts izstrādāti 2006.gadā, tehniskās dokumentācijas aktualizēšana veikta 2008.gadā. Kapličas būvdarbi un teritorijas labiekārtošanas darbi tika uzsākti 2013.gadā un [...] pabeigti 2015.gada 4.decembrī un pieņemti ekspluatācijā 2015.gada 22.decembrī.

Kā alternatīva kaplicai Bārukalna kapos tika aplūkota krematorija izveides iespēja, bet ideja neguva atsaucību un netika akceptēta, jo prasa finanšu līdzekļu ieguldījumu.

Maksas pakalpojumu cenu noteikšana

Saskaņā ar saistošajiem noteikumiem⁷⁸ maksas pakalpojumu sarakstu, izcenojumus, maksas pakalpojumu atvieglojumus un samaksas kārtību apstiprina ar Pļaviņu novada domes lēmumu.

Pašvaldība kapsētu apsaimniekošanas jomā ir noteikusi⁷⁹ obligāti veicamo maksājumu – vienreizēja maksa par jaunas / aktētas kapa vietas (arī urnai) ierādīšanu, kā arī ir apstiprinājusi Pļaviņu novada kapsētu apsaimniekošanas maksas pakalpojumu izcenojumus:

- ☑ rituāla piederumu izmantošana (dvieļi, lāpstas, laužņi, dēļi);
- ☑ maksa par vienreizējo autotransporta iebraukšanu (komersantiem un komercsabiedrībām, kas veic komercdarbību Bārukalna kapu teritorijā);
- ☑ fiksētā mēneša maksa autotransporta iebraukšanai Bārukalna kapsētā;
- ☑ par kapličas nomu bēru ceremonijai;
- ☑ par kapličas iznomāšanu (diennakts);
- ☑ Bārukalna kapu kapličas izmantošana sēru ceremonijas laikā;
- ☑ saldētavas izmantošana Bārukalna kapos (viena diennakts).

Maksas pakalpojumu cenu noteikšanas un izdevumu sadales metodika Pašvaldībā ir apstiprināta 2016.gada 29.septembrī⁸⁰.

Iepriekšminētajā metodikā noteikts⁸¹:

- ☑ “iestāžu spēkā esošie cenrāži atbilstoši šiem noteikumiem pārskatāmi ne vēlāk kā līdz 2016.gada 30.novembrim”;
- ☑ “maksas pakalpojuma izcenojums nevar būt mazāks par izmaksām, kas nepieciešamas konkrēta pakalpojuma sniegšanai, kā arī izmaksām jābūt ekonomiski pamatotām”.

Tomēr kapsētu izmantošanas maksas pakalpojumu izmaksu kalkulācija atbilstoši izstrādātajai metodikai nav veikta: Pašvaldība informēja⁸², ka pakalpojumu cenas noteiktas, balstoties uz apkārtējo pašvaldību izstrādātajiem cenrāžiem un ņemot vērā Pašvaldības iedzīvotāju maksātspēju.

Turklāt izmaksu analīzi un precīzu kalkulāciju veikšanu apgrūtinātas, ka ne visas izmaksas tiek precīzi uzskaitītas (*skatīt Pašvaldības aprakstā*).

Kapsētu apsaimniekošanas maksas pakalpojumu uzskaitē

Saskaņā ar saistošajiem noteikumiem⁸³ viens no kapsētas pārziņa pienākumiem ir samaksas iekasēšana par maksas pakalpojumiem.

Maksas pakalpojumu sniegšana Pašvaldības kapsētās notiek, ievērojot šādus principus:

- ☑ grāmatvedībā tiek atsevišķi uzskaitīti ieņēmumi no kapsētu saimniecības – ir ieviests reģistrs Nr.21.4.9.920. “Kapu ieņēmumi”;
- ☑ kapavieta uzskaitē tiek veikta kapu grāmatās un reģistrācijas žurnālos, kuros atzīmē arī datus par izmantotajiem maksas pakalpojumiem;
- ☑ kapsētas pārzinis piederīgajam izsniedz kvīti par pieprasītajiem maksas pakalpojumiem – samaksa ir jāveic Pļaviņu novada domē;
- ☑ Pašvaldības darbinieks iekasē samaksu par maksas pakalpojumiem un izsniedz piederīgajam Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētu kvīti;
- ☑ samaksa par sniegtajiem pakalpojumiem jāveic pirms pakalpojuma sniegšanas.

Izvērtējot ar kapsētu izmantošanu saistīto pakalpojumu uzskaites dokumentus, revidenti secināja, ka kopumā grāmatvedības sniegtā informācija ir salīdzināma, saprotama un pilnīga, ir iespējams konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei, tomēr tika konstatētas atsevišķas neprecizitātes, kas liecina par nepilnīgu iekšējo kontroli:

- ☑ ieņēmumi par morga pakalpojumu izmantošanu Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrā Pļaviņās 2016.gadā tika reģistrēti gan kases aparātā, gan Pašvaldības vārdā Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētā kvīšu grāmatiņā⁸⁴, kā rezultātā

valsts budžetā tika veiktas divreiz lielākas pievienotās vērtības nodokļa iemaksas. 2017.gadā Pašvaldība ir novērsusi nekorekto grāmatvedības datu ievadīšanu;

- ☑ lai arī Bārukalna kapu pārzinis katra mēneša beigās salīdzina kapu grāmatu datus par ieņēmumiem ar grāmatvedības datiem Pašvaldības centrālajā administrācijā, vismaz trijos gadījumos nav gūti ieņēmumi 16,36 *euro* apmērā par sniegtajiem pakalpojumiem, savukārt vienā gadījumā ir iekasēts par 0,33 *euro* vairāk nekā uzrādīts apstiprinātajā izcenojumā⁸⁵;
- ☑ Bārukalna kapos, nenoslēdzot līgumu un neizrakstot rēķinu, tiek regulāri iekasēta fiksēta mēneša maksa par autotransporta iebraukšanu kapsētā⁸⁶.

Revīzijas gaitā Pašvaldības darbinieki, veicot datu salīdzināšanu, identificēja iepriekš minētās neprecizitātes un vienā gadījumā veica naudas līdzekļu piedziņu.

Ieteikums

Lai nodrošinātu Pašvaldības resursu ekonomisku izlietošanu, Pašvaldībai pilnveidot tās ieviestās kontroles saistībā ar kapsētu izmantošanā sniegto maksas pakalpojumu uzskaiti un to izmaksu noteikšanu, tajā skaitā aktualizēt izmaksu kalkulācijas atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un faktiskajiem izdevumiem.

Pašvaldības viedoklis

Par veikto revīziju

Ikviena pārbaude, ikviens kontroles mehānisms, ja tas nav destruktīvs, ir nepieciešams, lietderīgs un attīstību veicinošs. Šī revīzija – gan veiktās darbības pirms pārbaudes, gan pārbaudes laikā, gan pārrunas pēc revīzijas – pierādīja, ka tās mērķis ir apzināt problēmas, norādīt uz nepilnībām, informēt par citu pašvaldību labo praksi pārbaudāmajā jomā. Raugoties ilgtermiņā, revīzija bija īstajā laikā, jo Pļaviņu pašvaldībā pēdējo 10 gadu laikā kapu apsaimniekošanā netika veikta padziļināta šīs jomas izvērtēšana. Vērtējot īstermiņā, ātrākai ieteikumu ieviešanai un veiksmīgākai rezultātu sasniegšanai būtu vēlams šos ieteikumus saņemt un pie tiem strādāt, piemēram, gada vidū, kad pašvaldība varētu pilnvērtīgāk pievērsties šim jautājumam, jo oktobris–janvāris pašvaldībai ir viens no noslogotākajiem periodiem – budžeta sastādīšana, gada inventarizācijas norises procesi un citi apjomīgi darbi, noslēdzot gadu –, tāpēc papildus aktivitātes veicina stresa palielināšanos ikdienas darbībā, kas nebūt neveicina pašvaldības kvalitatīvu darbu.

Par revīzijas secinājumiem

Izvērtējot novadā sasniegto kapu apsaimniekošanas jomā, pēdējo gadu laikā ir ievērojami uzlabojumi, taču starp visām novada kapsētām nav pilnīga vienota apbedījumu un kapsētās sniegto pakalpojumu reģistrācijas kārtība, jāatzīst arī nepietiekama publicitāte un nesakritība ar pašvaldības plānošanas dokumentiem. 2009.gadā, izveidojot Pļaviņu novadu, liels darbs tika ieguldīts, izveidojot centralizētu pārvaldes sistēmu. Tā tika ieviesta jau no novada izveidošanas pirmās dienas un nepārtraukti tiek pilnveidota. Visas jomas nevar attīstīties ar vienādu intensitāti, tāpēc dažās jomās novadam ir labāki rezultāti, dažas jomas attīstās lēnāk. Izveidojoties novadam, ne uzreiz tika izveidotas nepieciešamās darba vietas publicitātes nodrošināšanai, projektu vadībai un novada attīstības programmas plānošanai. Finanšu uzskaitē, grāmatvedībā Pļaviņu pilsētas domē un Pļaviņu novadā ietilpstošajos pagastos bija augstā līmenī un tur darbojās profesionāli speciālisti, taču citās jomās šādu speciālistu uzreiz nebija, tie izveidojās, pamazām attīstoties novadam, tāpēc šajās jomās rezultāti ir uzlabojami.

Par revīzijas ieteikumiem

Revīzijas ieteikumi ir saprotami, jo revīzijas ziņojumā konstatētais un atspoguļotais pilnībā atbilst reālai situācijai. Viennozīmīgi var teikt, ka Revīzijas ziņojumā minētie ieteikumi palīdzēs sakārtot šo jomu, resursi tiks virzīti tikai uz konkrētu – ziņojumā norādīto – nepilnību novēršanu, tādā veidā ietaupot gan laiku, gan līdzekļus, neveicot maznozīmīgus darbus.

Par revīzijas ieteikumu ieviešanu

Lai veicinātu pašvaldības pārziņā esošo kapsētu apsaimniekošanas pilnveidošanu, tiks:

- ☑ izveidota mājas lapā sadaļa “Pakalpojumi”, kurā tiks aprakstīta apbedījumu kārtība novada kapsētās un publicēti izcenojumi;
- ☑ aktualizēta kapsētu izmantošanas sniegto maksas pakalpojumu izmaksu noteikšana;

- ☑ aktualizēta izmaksu kalkulācija atbilstoši spēkā esošiem normatīviem aktiem un faktiskiem izdevumiem;
- ☑ izstrādāta vienota sniegto maksas pakalpojumu uzskaites kārtība Pļaviņu novada kapsētās (vienotas formas sniegto maksas pakalpojumu uzskaites reģistrācijas žurnāls, pakalpojumu uzskaites un apmaksas kārtība, savstarpējā salīdzināšana un citi).

Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir iegūt pārlicību, ka laika posmā no 2015.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 30.jūnijam pašvaldības, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistīto pakalpojumu sniegšanu, ir rīkojušās tiesiski, efektīvi un ekonomiski.

Revīzija ir par Pašvaldības darbību laika posmā no 2015.gada līdz 2017.gada jūnijam.

Juridiskais pamatojums

Likumības un lietderības revīzija “Vai pašvaldību rīcība, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistītos pakalpojumus, ir likumīga un lietderīga?” Pļaviņu novada pašvaldībā ir veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles 2017.gada darba plānu un Piektā revīzijas departamenta 2017.gada 2.janvāra revīzijas uzdevumu Nr.2.4.1–1/2017 un 2017.gada 23.februāra un 2017.gada 2.marta revīzijas uzdevuma grozījumiem.

Revīziju veica revīzijas grupas vadītājs vecākais valsts revidents Jānis Lielkalns, valsts revidenti Pēteris Bricis, Ingūna Vanaga un valsts revidentes juristes Guna Rudzīte, Zane Riekstiņa (līdz 2017.gada 8.februārim) un Baiba Bebre (no 2017.gada 20.februāra).

Mērķis – Pašvaldības un tās institūciju darbības efektivitāte, kā arī kapsētu infrastruktūras izveidē un apsaimniekošanā ieguldīto līdzekļu izlietojuma ekonomiskums.

Revidentu un revidējamās vienības atbildība

Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem.

Pašvaldība ir atbildīga par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms un ierobežojums

Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzija plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārlicību par revīzijas apjomā iekļautās revidējamās vienības – Pļaviņu novada pašvaldības – rīcības tiesiskumu, efektivitāti un ekonomiskumu, veicot Pašvaldības pārziņā esošo kapsētu apsaimniekošanu nolūkā nodrošināt piederīgajiem cienpilnu aizgājēja apbedīšanu.

Revīzija veikta par laika posmu no 2015.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 30.jūnijam.

Vērtēšanas kritēriji

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts / nav izpildīts
Vai pašvaldību rīcība, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistītos pakalpojumus, ir atbilstoša normatīvajiem aktiem, efektīva un ekonomiska?		
1. Vai Pašvaldības izstrādātā un ieviestā attīstības plānošanas sistēma atbilst normatīvajos aktos noteiktajam, kā arī labas pārvaldības pamatprincipiem?		
1.1. Vai Pašvaldība ir veikusi situācijas analīzi, lai definētu aktuālās risināmās problēmas un iedzīvotāju vajadzības?		
	Ir veikta SVID analīze	⊙ Kritērijs ir izpildīts daļēji – SVID analīzē raksturota kapsētu apsaimniekošana, bet nav veikta plašāka priekšrocību un trūkumu, iespēju un draudu izvērtēšana.
	Ir organizētas dažādu grupu, mērķauditoriju aptaujas	⊗ Kritērijs nav izpildīts – mērķauditorijas nav apzinātas.
	Veiktās situācijas analīzes rezultātā ir definētas aktuālās problēmas, iedzīvotāju vajadzības	⊗ Kritērijs nav izpildīts – nav noteiktas problēmjomas un nepieciešamā attīstība, attīstības programmā iekļauti pasākumi, kas Pašvaldībai nav aktuāli.
1.2. Vai Pašvaldība, nosakot prioritāšu īstenošanai veicamos uzdevumus, ir vērtējusi iespējamās alternatīvas un izvēlējusies no efektivitātes un ekonomiskuma aspektiem pamatotākos risinājumus?		
	Pašvaldība ir definējusi alternatīvas	⊗ Kritērijs nav izpildīts – alternatīvas nav aprakstītas.
	Ir novērtēta alternatīvo risinājumu ietekme uz mērķu sasniegšanu	⊗ Kritērijs nav izpildīts – alternatīvu ietekme uz mērķu sasniegšanu nav vērtēta.
	Ir aprēķināta alternatīvo risinājumu finansiālā ietekme uz Pašvaldības budžetu	⊗ Kritērijs nav izpildīts – alternatīvu ietekme uz budžetu nav vērtēta.
1.3. Vai Pašvaldība ir noteikusi definēto mērķu sasniegšanai veicamo uzdevumu sagaidāmo rezultātu un izmērāmus rezultātīvos rādītājus, kā arī to sākotnējās un plānotās (sasniedzamās) vērtības?		
	Pašvaldība ir aprakstījusi attīstības dokumentos noteikto darbību izpildes sagaidāmo rezultātu	⊙ Kritērijs ir izpildīts – ir vispārīgi aprakstīti sagaidāmie rezultāti.
	Ir noteikti rezultātīvie rādītāji	⊗ Kritērijs nav izpildīts – izmērāmi sagaidāmo rezultātu raksturojošie rādītāji nav noteikti.
	Lai noteiktu mērķu sasniegšanas, uzdevumu izpildes pakāpi, ir noteiktas rezultātīvo rādītāju sākotnējās vērtības un sniedzamās vērtības	⊗ Kritērijs nav izpildīts – salīdzināmas rezultātīvo rādītāju vērtības nav noteiktas.
1.4. Vai Pašvaldības budžeta dokumentos ir nodrošināta sasaiste ar attīstības plānošanu,		

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts / nav izpildīts
norādot, kāds līdzekļu apjoms ir paredzēts katra uzdevuma izpildei noteiktā periodā?	Ir izstrādāti Pašvaldības budžeta sagatavošanas noteikumi un tajos noteikta precīza budžeta pieprasījumos iekļaujamā informācija no attīstības dokumentiem	☑ Kritērijs ir izpildīts daļēji – ir izstrādāts budžeta plānošanu reglamentējošs dokuments – kārtība, taču tajā nav noteikta budžeta pieprasījumos iekļaujamā informācija no attīstības dokumentiem.
	Ir sagatavots budžeta paskaidrojuma raksts, kurā pamatota līdzekļu piešķiršana konkrētu uzdevumu izpildei	⊗ Kritērijs nav izpildīts – paskaidrojuma rakstā netiek norādīts finansējuma piešķiršanas mērķis attīstības dokumentos norādītu uzdevumu izpildei.
	Budžeta pieprasījumos sniegtas atsauces uz attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem, uzdevumiem	⊗ Kritērijs nav izpildīts – tāmēs nav norādītas atsauces uz attīstības plānošanas dokumentos definēto rīcību ietvaros veicamajām aktivitātēm.
1.5. Vai Pašvaldība attīstības plānošanas dokumentos noteiktā kārtībā ir veikusi mērķu sasniegšanai veicamo uzdevumu izpildes uzraudzību un kontroli?	Pašvaldība ir noteikusi attīstības plānošanas sistēmas uzraudzības kārtību	☑ Kritērijs ir izpildīts – ir noteikta uzraudzības kārtība.
	Uzraudzība ir īstenota saskaņā ar Pašvaldības noteikto kārtību	⊗ Kritērijs nav izpildīts – nav izstrādāti pārskati par attīstības programmas īstenošanu.
2. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem iespēju cieņpilni apbedīt aizgājēju, noorganizējot skaidru, vienkāršu procesu un ar to saistīto informāciju, kā arī ir nodrošinājusi kapsētu izmantošanai ērtu un pieejamu vidi?		
2.1. Vai Pašvaldība ir izstrādājusi kapsētu izmantošanu reglamentējošus iekšējos normatīvos aktus un tajos ir aprakstījusi visus iedzīvotājiem aktuālos ar kapsētu izmantošanu saistītos jautājumus (kapavietu iegūšana un apsaimniekošana, maksājumi, maksas pakalpojumi, pakalpojumu saņemšanas kārtība u.tml.)?	Ir izstrādāti jomu reglamentējoši saistošie noteikumi; ir noteikti maksas pakalpojumi – izstrādāts cenrādis	☑ Kritērijs ir izpildīts – Pašvaldība ir izstrādājusi saistošo noteikumus un apstiprinājusi maksas pakalpojumu cenrādi.
	Pašvaldība ir aprakstījusi iedzīvotājiem būtiskus kapsētu izmantošanas jautājumus: - kapavietu iegūšana; - kapavietu uzturēšana un apsaimniekošana, tajā skaitā nekoptu kapavietu aktēšana; - ar kapsētu izmantošanu saistīto maksājumu veidi un apmērs;	☑ Kritērijs ir izpildīts daļēji – Pašvaldība ir reglamentējusi visus būtiskos ar kapsētu izmantošanu saistītos jautājumus, tomēr atsevišķi jautājumi reglamentēti neprecīzi un nepilnīgi.

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts / nav izpildīts
	- apbedīšanas kārtība	
2.2. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi visas ar kapsētu izmantošanu saistītās informācijas (saistošie noteikumi, pakalpojumu cenrāži, pakalpojumu saņemšanas kārtība u.c.) ērtu pieejamību?	Pašvaldības tīmekļa vietnē ir izveidota sadaļa par kapsētu apsaimniekošanu un izmantošanu/ visa informācija ir pieejama sadaļā "Pakalpojumi"	⊗ Kritērijs nav izpildīts – Pašvaldības tīmekļa vietnē nav pieejama informācija par kapsētu apsaimniekošanu un izmantošanu.
	Ar kapsētu izmantošanu saistīto maksas pakalpojumu cenrādis ir saistošo noteikumu pielikums	⊗ Kritērijs nav izpildīts – maksas pakalpojumu cenrādis nav saistošo noteikumu pielikums un Pašvaldības tīmekļa vietnē nav pieejams.
	Pašvaldības tīmekļa vietnē ir ērti pieejama VARAM izstrādātā kārtība "Miruso apbedīšana soli pa solim"	⊙ Kritērijs ir izpildīts daļēji – tīmekļa vietnē ir ievietota norāde uz kārtību, tomēr saite nedarbojas.
2.3. Vai Pašvaldība ir izveidojusi apbedījumu vietu un apbedīšanas uzskaites sistēmu un ir apzinājusi informāciju par kapsētās pieejamajām apbedījumu vietām, kā arī ir nodrošinājusi šīs informācijas publicitāti?	Pašvaldībā ir izveidots kapsētu plānojums, kurā norādītas apbedījumu vietas	⊙ Kritērijs ir izpildīts daļēji – kapsētām ir izveidoti papīra formāta plāni, tomēr ne visās kapsētās apbedītie ir identificējami.
	Informācija par apbedījumu vietām un apbedītajiem ir pieejama	⊙ Kritērijs ir izpildīts daļēji – informācija par apbedījumu vietām un apbedītajiem ir pieejama kapsētu pārziņiem, tomēr tā nav publiski pieejama, kā arī ir nepilnīga.
	Ir noteikta apbedīšanas reģistrācijas kārtība	⊙ Kritērijs ir izpildīts daļēji – saistošajos noteikumos ir noteikts pienākums veikt reģistrāciju, bet nav noteikta vienota kārtība.
	Ir noteikta uzraudzība pār Pašvaldības kapsētās veiktajiem apbedījumiem	⊙ Kritērijs ir izpildīts daļēji – saistošajos noteikumos ir noteikts uzraudzības pienākums, tomēr ne vienmēr uzraudzība tiek īstenota.
2.4. Vai Pašvaldības izveidotais regulējums un uzskaites sistēma ļauj izvērtēt Pašvaldības pieņemto lēmumu pamatotību?	Pašvaldība ir apkopojusi vēsturisko apbedījumu informāciju un apzinājusi pieejamo apbedījumu vietu skaitu	⊗ Kritērijs nav izpildīts – Pašvaldība nav apkopojusi vēsturisko informāciju un apzinājusi pieejamo vietu skaitu.
	Pašvaldības apkopotā informācija	⊗ Kritērijs nav izpildīts – Pašvaldība

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts / nav izpildīts
	ir izmantota lēmuma pieņemšanai par infrastruktūras attīstību kapsētās (teritoriju paplašināšana, kapliču būve)	neizmanto apkopoto informācijas, lai pamatotu pieņemtos lēmumus.
2.5. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi kapsētu pieejamību, izveidojot un labiekārtojot apkārtējo vidi?	Pašvaldība ir izveidojusi ērtu un pieejamu vidi kapsētās, tajā skaitā, sakārtojusi pievedceļus, ierīkojusi auto stāvlaukumus, apgaismojumu, izveidojusi un uztur ceļu tīklu, ierīkojusi ūdens ņemšanas vietas, tualetes, kā arī nodrošinājusi atpūtas iespējas (soliņus)	☑ Kritērijs ir izpildīts – Pašvaldība ir izveidojusi ērtu un pieejamu vidi kapsētās.
3. Vai Pašvaldības rīcība ar finanšu līdzekļiem, nodrošinot kapsētu darbību un uzturēšanu, ir ekonomiski pamatota:		
3.1. vai Pašvaldībā ir nodrošināta atsevišķa kapsētu apsaimniekošanas izdevumu grāmatvedības uzskaitē?		
3.2. vai Pašvaldībā ir izstrādāta maksas pakalpojumu cenu noteikšanas un izdevumu sadales metodika?		
3.3. vai Pašvaldība ir veikusi ar kapsētu izmantošanu un uzturēšanu saistīto faktisko izdevumu kalkulāciju un tās noteiktās maksas pakalpojumu cenas atbilst faktiskajiem izdevumiem?		
3.4. vai Pašvaldība sniedz tikai tādus maksas pakalpojumus kapsētu jomā, kurus nevar nodrošināt tirgus, un pirms dalības uzsākšanas apbedīšanas pakalpojumu tirgū ir veiktas normatīvajā aktā ⁸⁷ noteiktās darbības?		
3.5. vai Pašvaldība veic precīzu ar kapsētu izmantošanu saistīto maksājumu uzskaiti un nodrošina atbilstošu ieņēmumu kontroli?		
3.6. vai Pašvaldība, paplašinot kapsētu teritoriju un veicot infrastruktūras objektu būvniecību, ir izvērtējusi ekonomiskuma aspektus – ietekmi uz Pašvaldības budžetu?		
	Ir nodrošināta kapsētu izdevumu uzskaitē atsevišķā funkcionālās klasifikācijas kodā	☑ Kritērijs ir izpildīts daļēji – izdevumi atsevišķi tiek uzskaitīti lielākajos novada pagastos Pļaviņās un Vietalvā, Klintaines un Aiviekstes pagastos kapsētu apsaimniekošanas izdevumi ir iekļauti komunālo saimniecību budžetos.
	Pašvaldībā ir izstrādāta maksas pakalpojumu cenu noteikšanas un izdevumu sadales metodika	☑ Kritērijs ir izpildīts – ir izstrādāta atbilstoša metodika.
	Pašvaldība ir veikusi kalkulāciju ar kapsētu izmantošanu saistīto pakalpojumu faktisko izmaksu noteikšanai	⊗ Kritērijs nav izpildīts – nav veikta ar kapsētu izmantošanu saistīto pakalpojumu faktisko izmaksu kalkulācija.
	Pašvaldības noteiktās maksas pakalpojumu cenas atbilst	Netiek vērtēts

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts / nav izpildīts
	faktiskajiem izdevumiem	
	Pašvaldība nesniedz ar apbedīšanu saistītus pakalpojumus, kuri nav attiecināmi uz pašvaldību funkcijas ⁸⁸ izpildi	☑ Kritērijs ir izpildīts – Pašvaldība nesniedz ar apbedīšanu saistītus pakalpojumus.
	Pašvaldība ir izpildījusi normatīvajā aktā ⁸⁹ noteikto – ir veikusi izvērtējumu	Netiek vērtēts
	Pašvaldībā ir nodrošināta ieņēmumu kontrole – pakalpojumu sniedzēja uzskaites dati tiek regulāri salīdzināti ar grāmatvedības reģistriem	☑ Kritērijs ir izpildīts daļēji – esošās kontroles ir nepilnīgas, ko apliecina revīzijā konstatētās neatbilstības.
	Ir veikta alternatīvu analīze, kas ietver ekonomisko izvērtējumu, nosakot risinājumu iespējamo ietekmi uz Pašvaldības budžetu	☒ Kritērijs nav izpildīts – alternatīvas nav vērtētas.

Revīzijas metodes

Revīzijā izmantotas šādas galvenās metodes:

- ☑ analizēti jomas darbību reglamentējošie ārējie normatīvie akti, tajā skaitā kaimiņvalstīs, un Pašvaldības iekšējais normatīvais regulējums, kā arī par jomas darbību veiktie pētījumi;
- ☑ vērtēta Pašvaldības attīstības plānošanas sistēma, attīstības plānošanas sasaiste ar budžeta plānošanu, uzraudzības un kontroles sistēma;
- ☑ analizēta Pašvaldības plānoto jomas projektu izpilde;
- ☑ vērtēta ar jomu saistītā uzskaites sistēma Pašvaldībā;
- ☑ apsekota ar jomu saistītā infrastruktūra Pašvaldībā, veicot fotofiksāciju;
- ☑ analizēti Pašvaldības izdevumi jomas darbībai, pārbaudīti Pašvaldības uzrādītie izdevumu attaisnojuma dokumenti;
- ☑ intervēti Pašvaldības atbildīgie darbinieki;
- ☑ veikta pašvaldību anketēšana.

Revīzijas grupas vadītājs:
vecākais valsts revidents

J.Lielkalns

Revīzijas grupa:

valsts revidente

valsts revidents

valsts revidente juriste

valsts revidente juriste

I.Vanaga

P.Bricis

G.Rudzīte

B.Bebre

Termini un skaidrojumi

Sāsinājums / termins	Skaidrojums
Aktēšana	Nekoptu kapavietu apzināšana, apsekošana un akta noformēšana
Attīstības programma	Pļaviņu novada attīstības programma 2012.–2018.gadam (apstiprināta ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.§))
MK	Ministru kabinets
Pašvaldība	Pļaviņu novada pašvaldība
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SVID	Priekšrocību un trūkumu, kā arī ārējās vides iespēju un risku novērtēšana, izstrādājot organizācijas stratēģiju, no angļu val. – <i>SWOT (strengths, weaknesses, opportunities, threats) analysis</i> ⁹⁰
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

1.pielikums

Pašvaldību noteiktie obligāti veicamie maksājumi par kapsētu izmantošanu.

Pašvaldība	Līguma slēgšana	Vienreizēja maksa par vienvietīgas kapavietas piešķiršanu (euro, bez PVN)	Ikgadēja nomas maksa par kapavietu (euro, bez PVN)	Vienreizēja maksa par apbedīšanu (euro, bez PVN)	Vienreizēja maksa par kapavietas ierādīšanu dabā, uzmērīšanu (euro, bez PVN)
<i>Revīzijas izlasē iekļautās pašvaldības</i>					
Aglonas novads	–	–	–	–	–
Engures novads	–	–	–	–	–
Jūrmalas pilsēta	–	38,00	0,83 (par 1 m ²)	–	–
Kārsavas novads	–	–	–	–	–
Liepājas pilsēta	–	50,00	–	–	–
Ogres novads ⁹¹	–	maksa par zemesgabala rezervēšanu kapavietai bez apbedījuma – 28,46 euro par vienu kvadrātmetru ⁹²	–	–	7,11 (novadā deklarētajiem) 14,22 (citur deklarētajiem)
Pļaviņu novads	–	–	–	–	7,00–21,00
Priekules novads	–	–	–	–	–
Rojas novads	–	–	–	–	–
Rūjienas novads	–	11,76	2,35 (par vienvietīgu kapavietu)	11,76	–
Viesītes novads	–	7,02	–	–	–

Pašvaldība	Līguma slēgšana	Vienreizēja maksa par vienvietīgas kapavietas piešķiršanu (euro, bez PVN)	Ikgadēja nomas maksa par kapavietu (euro, bez PVN)	Vienreizēja maksa par apbedīšanu (euro, bez PVN)	Vienreizēja maksa par kapavietas ierādīšanu dabā, uzmērīšanu (euro, bez PVN)
<i>Piemēri no revīzijas izlasē neiekļautām pašvaldībām</i>					
Alūksnes novads	–	–	–	33,06 par kapsētas pārziņa pakalpojumiem vienā apbedīšanas reizē ⁹³	–
Dobeles novads	3,56	21,34 (novadā deklarētajiem) 45,00 (citur deklarētajiem)	–	4,27 (ieraksts apbedīto reģistrā, apbedījumu kartēšana)	5,69
Ikšķiles novads	–	28,46	–	–	7,11
Jaunpiebalgas novads	–	–	–	4,27 par jauna apbedījuma atkritumiem	–
Jelgavas pilsēta	2,85	21,34–99,60 (atkarībā no kapsētas)	–	14,23	–
Madonas novads	–	14,94 (apbedīšanas gadījumā) vai 44,82 (par kapa vietas iegūšanu uzturēšanā) ⁹⁴	–	–	–
Mazsalacas novads	10,10 (novadā deklarētām personām ⁹⁵), 202,14 (pārējiem)	–	–	–	–

Atsauces

- ¹ Likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 2.punkts.
- ² MK 29.12.1998. noteikumi Nr.502 "Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika", MK 19.07.2005. noteikumi Nr.523 "Kārtība, kādā ievad valstī vai izved no tās miruša cilvēka ķermeni, pārvadā, glabā, apbedī vai kremē no infekcijas slimības miruša cilvēka ķermeni un veic obligāto patoloģiskā izmeklēšanu diagnozes precizēšanai pēc slimnieka nāves", MK 27.03.2007. noteikumi Nr.215 "Kārtība, kādā veicama smadzeņu un bioloģiskās nāves fakta konstatēšana un miruša cilvēka nodošana apbedīšanai", MK 29.06.2010. noteikumi Nr.600 "Kremācijas noteikumi", MK 29.09.2009. noteikumi Nr.1114 "Noteikumi par dzīvnieku kapsētu iekārtošanas, reģistrācijas, uzturēšanas, darbības izbeigšanas un likvidēšanas kārtību un aizsargjoslu noteikšanas metodiku ap dzīvnieku kapsētām".
- ³ Likuma "Par pašvaldībām" 43.panta trešā daļa.
- ⁴ Skatīts: Igaunijā – Kapsētu likums (pieņemts 23.02.2011., ar grozījumiem, kas pieņemti 19.02.2014. un 18.02.2015.), Lietuvā – Mirstīgo atlieku apbedīšanas likums (pieņemts 20.12.2007., ar grozījumiem, kas pieņemti līdz 01.12.2011.).
- ⁵ Jūrmalas pilsētas domes 21.01.2016. lēmums Nr.1 (protokols Nr.1, 2.punkts) "Par Jūrmalas pilsētas pašvaldības iestādes "Jūrmalas kapi" maksas pakalpojumiem".
- ⁶ Saskaņā ar maksas pakalpojumu izcenojumu – vienreizēja maksa par jaunas kapavietas nosprašanu, uzmērīšanu un ierādīšanu pašvaldības kapsētā.
- ⁷ "Kapu saimniecības pakalpojumu cenas" (apstiprinājis 11.01.2017. SIA "Dobeles komunālie pakalpojumi" valdes loceklis).
- ⁸ Carnikavas novada pašvaldības aģentūras "Carnikavas Komunālserviss" sniegto maksas pakalpojumu Carnikavas kapsētā cenrādis (I.pielikums Carnikavas novada domes 20.04.2011. saistošajiem noteikumiem Nr.CND/SN/2011/8), Carnikavas novada domes 22.03.2017. saistošo noteikumu Nr.SN/2017/5 redakcijā).
- ⁹ Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta maksas pakalpojumu cenrādis (apstiprināts ar Rīgas domes 19.03.2013. lēmumu Nr.5964 (Rīgas domes 24.09.2013. lēmuma Nr.184 redakcijā)).
- ¹⁰ Maksa par kapavietas ierādīšanu nav noteikta revīzijas izlasē iekļautajās Aglonas novada, Engures novada, Kārsavas novada, Priekules novada un Rojas novada pašvaldībās.
- ¹¹ Rūjienas novadā, Jūrmalas pilsētā, Raunas novada Drustu pagastā, Kuldīgas pilsētā, Skrundas pilsētā un Olaines novadā.
- ¹² Kapsētu maksas pakalpojumi (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 30.12.2015. lēmumu Nr.19 (protokols Nr.22)).
- ¹³ Piemēram: norādes, piebraucamie ceļi, auto stāvlaukumi, teritorijas apgaismojums, informācijas stendi, kapsētu celiņi, labierīcības, soliņi, atkritumu urnas, ērtas ūdens ņemšanas vietas, kapusvētku norises vietas aprīkojums.
- ¹⁴ <http://raim.gov.lv/cms/tiki-index.php?page=Municipality>, skatīts 19.07.2017.
- ¹⁵ PMLP dati
http://www.pmlp.gov.lv/lv/assets/documents/Iedzivotaju%20reģistrs/07022017/ISPV_Pasvaldibas_iedzivotaju_s_kaits.pdf, skatīts 17.07.2017.
- ¹⁶ Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 7.panta otrās daļas 3.punkts.
- ¹⁷ PMLP dati uz 01.01.2012. un 01.01.2017. Pieejami <http://www.pmlp.gov.lv/lv/sakums/statistika/iedzivotaju-registrs/arhivs.html> skatīts 17.07.2017.
- ¹⁸ <http://raim.gov.lv/cms/tiki-index.php?page=Datu+atlase>, skatīts 17.07.2017.
- ¹⁹ Krūmēnu kapi, Ķūģu kapi, Brīvkapi, Rīteru kapi, Vietalvas kapi, Bārukalna kapi.
- ²⁰ Bārukalna kapu 3a un 3b sektors.
- ²¹ Senkapi, Baronu kapi, Ebreju kapi, Vietalvas brāļu kapi, Brāļu kapi.
- ²² Pļaviņu novada domes 18.07.2017. vēstule Nr.1–3–10/17/829.
- ²³ Saistošie noteikumi Nr.2 "Pļaviņu novada kapsētu uzturēšanas noteikumi" (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 24.02.2011. lēmumu Nr.5 (protokols Nr.3), grozīti ar Pļaviņu novada domes 26.09.2013. lēmumu Nr.12 (protokols Nr.18)), 18.punkts.
- ²⁴ Saistošie noteikumi Nr.2 "Pļaviņu novada kapsētu uzturēšanas noteikumi" (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 24.02.2011. lēmumu Nr.5 (protokols Nr.3), grozīti ar Pļaviņu novada domes 26.09.2013. lēmumu Nr.12 (protokols Nr.18)), 19.punkts.

- ²⁵ Pļaviņu novada domes budžeta un plāna izpildes pārskats: izdevumi pa valdības funkcijām un struktūrvienībām (kapu uzturēšana Pļaviņās), 2015.gads; Pļaviņu novada budžeta izpildes kontroles forma 2016.gadam; Paskaidrojuma raksts Nr.1 par Pļaviņu novada domes 2017.gada budžetu, Pamatbudžeta izdevumi, Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana, 6.lpp.
- ²⁶ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 5. Rīcības plāns 2012.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, 19.lpp. un 6. Investīciju plāns 2015.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6., projekti Nr.37.–42., 32.–33.lpp.
- ²⁷ Pļaviņu novada domes publiskais pārskats par 2015.gadu (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 30.06.2016. lēmumu Nr.1 (protokols Nr.10)), 3. Pļaviņu novada domes budžets un finanšu rādītāji, 3.4. Pārskats par aizņēmumiem, 22.–23.lpp un 5. Informācija par paveikto Pļaviņu novadā 2015.gadā, 5.3. Bārukalna kapi, 52.lpp.; Pļaviņu novada domes 02.01.2016. Pļaviņu pilsētas kapu kapličas būvdarbu un teritorijas labiekārtošanas izmaksu sadales akts, Bārukalna kapi, Pļaviņas.
- ²⁸ MK 19.02.2013. rīkojums Nr.58 “Par Konceptiju par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi”. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu valsts pārvalde sastāv no tiešās pārvaldes (Latvijas Republikas kā sākotnējās publiskās personas iestādes un amatpersonas) un pastarpinātās pārvaldes (atvasinātu publisku personu iestādes un amatpersonas (tajā skaitā pašvaldības kā atvasinātas publiskas personas iestādes un amatpersonas)). Tādējādi šajā dokumentā ar terminu “valsts pārvalde” tiek domāta gan tiešā valsts pārvalde, gan arī pašvaldības.
- ²⁹ VARAM izstrādātais “Publisko pakalpojumu sniegšanas rekomendējama modelis”, 2013.gads, http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/ESper07_13/15120/?doc=13506, skatīts 07.04.2016.
- ³⁰ MK 06.03.2007. noteikumu Nr.171 “Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā” 11.3.apakšpunkts.
- ³¹ <http://www.plavinunovads.lv/lv/pasvaldiba/veidlapas>, skatīts 19.07.2017.
- ³² http://www.plavinunovads.lv/sites/default/files/photo_and_files/dokumenti/dzimtsaraksti/miruso_apbedisana.pdf, skatīts 19.06.2017.
- ³³ Saistošie noteikumi Nr.2 “Pļaviņu novada kapsētu uzturēšanas noteikumi” (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 24.02.2011. lēmumu Nr.5 (protokols Nr.3), grozīti ar Pļaviņu novada domes 26.09.2013. lēmumu Nr.12 (protokols Nr.18)).
- ³⁴ Saistošie noteikumi Nr.2 “Pļaviņu novada kapsētu uzturēšanas noteikumi” (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 24.02.2011. lēmumu Nr.5 (protokols Nr.3), grozīti ar Pļaviņu novada domes 26.09.2013. lēmumu Nr.12 (protokols Nr.18)).
- ³⁵ Fotogrāfija no Valsts kontroles revidentu arhīva.
- ³⁶ VARAM izstrādātā “Metodiskā rokasgrāmata par pakalpojumu sniegšanas un kvalitātes jautājumiem”, 2013.gads, <http://www.sif.gov.lv/nodevumi/nodevumi/3127/PPS%20rokasgramata%20v07a.pdf>, skatīts 07.04.2016.
- ³⁷ Saistošie noteikumi Nr.2 “Pļaviņu novada kapsētu uzturēšanas noteikumi” (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 24.02.2011. lēmumu Nr.5 (protokols Nr.3), grozīti ar Pļaviņu novada domes 26.09.2013. lēmumu Nr.12 (protokols Nr.18)), 18.4. un 19.2.apakšpunkts.
- ³⁸ Par kapličas izmantošanu sēru ceremonijai, par saldētavu, par inventāra izmantošanu, kapavietas maksa.
- ³⁹ Lielākoties netiek norādīts – tikai dažos gadījumos ir norādīts kapsētas sektors.
- ⁴⁰ Pļaviņu novada Vietalvas kapsētas sniegto pakalpojumu reģistrācijas žurnāls 4–2.4 par 2016.gadu.
- ⁴¹ Tajā skaitā arī daļēji slēgtajos Bārukalna kapu sektoros.
- ⁴² Pļaviņu novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr.2 “Pļaviņu novada kapsētu uzturēšanas noteikumi” (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 24.02.2011. lēmumu Nr.5 (protokols Nr.3), grozīti ar Pļaviņu novada domes 26.09.2013. lēmumu Nr.12 (protokols Nr.18)), 22. un 26.punkts.
- ⁴³ Saistošie noteikumi Nr.2 “Pļaviņu novada kapsētu uzturēšanas noteikumi” (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 24.02.2011. lēmumu Nr.5 (protokols Nr.3), grozīti ar Pļaviņu novada domes 26.09.2013. lēmumu Nr.12 (protokols Nr.18)), 5., 12., 22., 28. un 32.punkts.
- ⁴⁴ Valsts kontroles un Pašvaldības 22.02.2017. intervijas protokols.
- ⁴⁵ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 5. Rīcības plāns 2012.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, 19.lpp. un 6. Investīciju plāns 2015.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, projekti Nr.37.–42., 32.–33.lpp.
- ⁴⁶ Pļaviņu novada domes 18.07.2017. vēstule Nr.1–3–10/17/829.
- ⁴⁷ Fotogrāfija no Valsts kontroles revidentu arhīva.
- ⁴⁸ Pļaviņu novada domes 18.07.2017. vēstule Nr.1–3–10/17/829.

- ⁴⁹ Pļaviņu novada domes 18.07.2017. vēstule Nr.1–3–10/17/829.
- ⁵⁰ Attīstības plānošanas sistēmas likuma 3.panta otrā daļa, 4.pants, 6.panta otrā un trešā daļa, MK 14.10.2014. noteikumu Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 22.–24.punkts, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.pants.
- ⁵¹ Apstiprināta ar Pļaviņu novada domes 26.09.2013. lēmumu (protokols Nr.18, 24.punkts).
- ⁵² Apstiprināta ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts).
- ⁵³ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 5. Rīcības plāns 2012.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, 19.lpp.
- ⁵⁴ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 6. Investīciju plāns 2015.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, projekti Nr.37.–42., 32.–33.lpp.
- ⁵⁵ Attīstības programma, I daļa – Pašreizējās situācijas raksturojums un analīze (1.versija, apstiprināta ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), 10. SVID analīze, 121.–123.lpp.
- ⁵⁶ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 5. Rīcības plāns 2012.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, 19.lpp.
- ⁵⁷ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 6. Investīciju plāns 2015.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, projekts Nr.38., 32.lpp.
- ⁵⁸ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 6. Investīciju plāns 2015.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, projekts Nr.38., 32.lpp.
- ⁵⁹ Pļaviņu novada domes 18.07.2017. vēstule Nr.1–3–10/17/829.
- ⁶⁰ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 5. Rīcības plāns 2012.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, 19.lpp.
- ⁶¹ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 6. Investīciju plāns 2015.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, projekti Nr.37.–42., 32.–33.lpp.
- ⁶² Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 6. Investīciju plāns 2015.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, projekti Nr.37.–42., 32.–33.lpp.
- ⁶³ “Brīvkapu teritorijas paplašināšana un stāvvietu ierīkošana”.
- ⁶⁴ MK 16.10.2012. noteikumu Nr.711 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 15.punkts (spēkā līdz 30.04.2015.); MK 14.10.2014. noteikumu Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 24.punkts (spēkā no 01.05.2015.).
- ⁶⁵ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 3. Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība (apstiprināta ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), 14.lpp.
- ⁶⁶ Pļaviņu novada domes 18.07.2017. vēstule Nr.1–3–10/17/829.
- ⁶⁷ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 3. Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība (apstiprināta ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), 14.lpp.
- ⁶⁸ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta pirmā daļa.
- ⁶⁹ Pļaviņu novada domes 18.07.2017. vēstule Nr.1–3–10/17/829.
- ⁷⁰ Valsts kontroles un Pašvaldības 22.02.2017. intervijas protokols.
- ⁷¹ Pļaviņu novada domes budžeta un plāna izpildes pārskati periodā 01.01.2016. – 31.12.2016., funkcionālā kategorija 06.600.00.
- ⁷² Valsts kontroles un Pašvaldības 22.02.2017. intervijas protokols.
- ⁷³ Pļaviņu novada domes Noteikumi par pašvaldības budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtību (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 31.10.2013. lēmumu (protokols Nr.2, 19.punkts)).
- ⁷⁴ Skatīt, piemēram, Pļaviņu novada domes ieņēmumu un izdevumu tāmi 2017.gadam (apstiprināta ar Pļaviņu novada domes 26.01.2017. lēmumu Nr.5 (protokols Nr.2)), uzskaites dimensija – kapu uzturēšana Pļaviņās, ar pielikumu “Izdevumu atšifrējums pa kodiem”.
- ⁷⁵ Pļaviņu novada domes paskaidrojuma raksts Nr.1 Par Pļaviņu novada domes 2017.gada budžetu, 2.lpp.
- ⁷⁶ Attīstības programma, II daļa – Stratēģiskā daļa, 5. Rīcības plāns 2012.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, 19.lpp. un 6. Investīciju plāns 2015.–2018.gadam (apstiprināts ar Pļaviņu novada domes 24.05.2012. lēmumu (protokols Nr.10, 45.punkts)), U1.2.6, projekts Nr.37., 32.lpp.
- ⁷⁷ Pļaviņu novada domes 18.07.2017. vēstule Nr.1–3–10/17/829.
- ⁷⁸ Saistošie noteikumi Nr.2 “Pļaviņu novada kapsētu uzturēšanas noteikumi” (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 24.02.2011. lēmumu Nr.5 (protokols Nr.3), grozīti ar Pļaviņu novada domes 26.09.2013. lēmumu Nr.12 (protokols Nr.18)), 7.punkts.

-
- ⁷⁹ Kapsētu maksas pakalpojumi (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 30.12.2015. lēmumu Nr.19 (protokols Nr.22)).
- ⁸⁰ Pļaviņu novada pašvaldības iestāžu sniegto maksas pakalpojumu izcenojumu aprēķināšanas metodika un izcenojumu apstiprināšanas kārtība (apstiprināta ar Pļaviņu novada domes 29.09.2016. lēmumu Nr.8 (protokols Nr.15)).
- ⁸¹ Pļaviņu novada pašvaldības iestāžu sniegto maksas pakalpojumu izcenojumu aprēķināšanas metodika un izcenojumu apstiprināšanas kārtība (apstiprināta ar Pļaviņu novada domes 29.09.2016. lēmumu Nr.8 (protokols Nr.15)), 3.9. un 5.3.apakšpunkts.
- ⁸² Valsts kontroles un Pašvaldības 22.02.2017. intervijas protokols un Pašvaldības 18.07.2017. vēstule Nr.1–3–10/17/829.
- ⁸³ Saistošie noteikumi Nr.2 “Pļaviņu novada kapsētu uzturēšanas noteikumi” (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 24.02.2011. lēmumu Nr.5 (protokols Nr.3), grozīti ar Pļaviņu novada domes 26.09.2013. lēmumu Nr.12 (protokols Nr.18)), 20.punkts.
- ⁸⁴ Skatīt, piemēram, Pļaviņu novada domes 16.11.2016. kvīts Nr.283014, sērija DJ, čeks #1690.
- ⁸⁵ Kapsētu maksas pakalpojumi (apstiprināti ar Pļaviņu novada domes 30.12.2015. lēmumu Nr.19 (protokols Nr.22)).
- ⁸⁶ Skatīt, Pļaviņu novada domes 231910 konta apgrozījuma pārskats 2016.gads: IK Cigoriņš.
- ⁸⁷ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pants.
- ⁸⁸ Gādāt par kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošanu un uzturēšanu.
- ⁸⁹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pants.
- ⁹⁰ Ekonomikas un finanšu vārdnīca. Rīga: Apgāds Norden AB – 2003., 350.lpp.
- ⁹¹ Spēkā tikai Ogres pilsētā.
- ⁹² Noteikts rezervējamās kapavietas platības ierobežojums – līdz 12 kvadrātmetriem.
- ⁹³ Šāds maksājums noteikts tikai Alūksnes pilsētas kapsētās.
- ⁹⁴ Personām, kuras vecākas par 65 gadiem ar mērķi, lai šajā kapavietā tiktu apglabāta šī persona.
- ⁹⁵ Kā arī personām, kurām kapsētā apbedīti radinieki.